РОДОСЛОВНЫЕ ХОРИНСКИХ БУРЯТ. СОСТАВИТЕЛЬ Ц-М.ОЧИРОВ, 1960-1980гг.

БУРЯТЫ ПРИЗНАЮТ СЕМЬ КОЛЕН РОДСТВА ПО ВОСХОДЯЩЕЙ, НИСХОДЯЩЕЙ И ПАРАЛЛЕЛЬНОЙ ЛИНИЯМ.

Худанай голдо үдэһэн бодоһон Худайнар ба зарим тэды буса омогтон

1980, Могсохон.

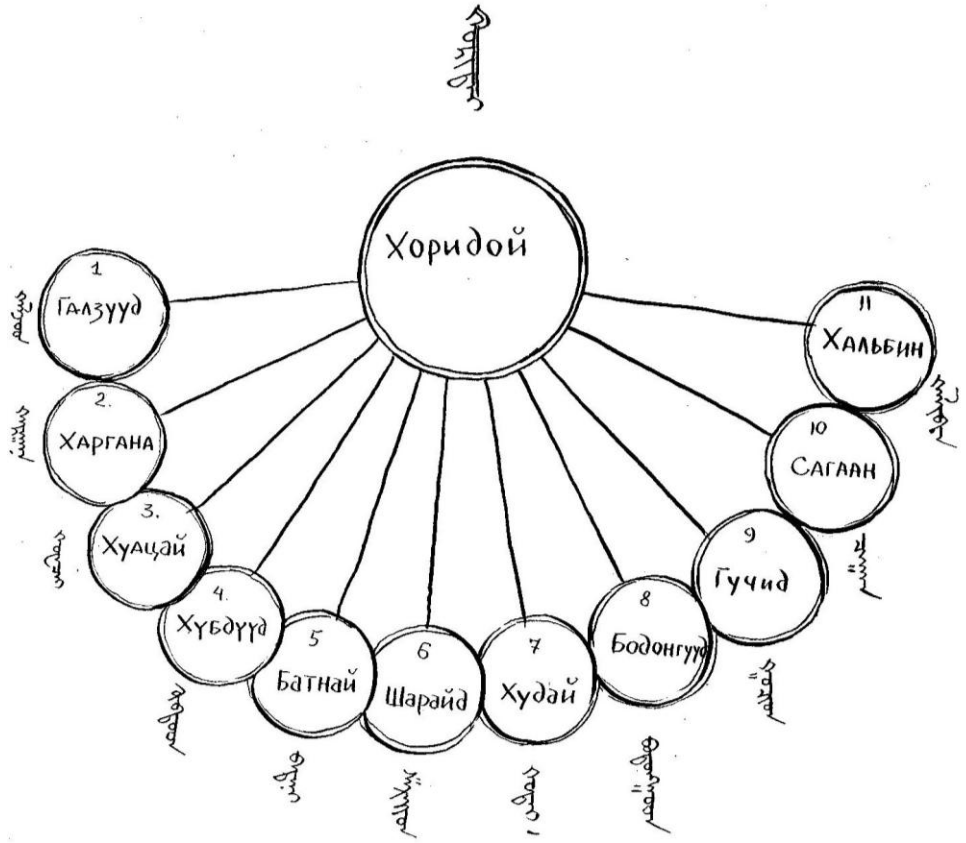

Юрэ 25-30 нэлые нэгэ үе болобо гэжэ тоолодог байна.

Хоридойнаа эхилэгдэ 1980он хүргэбэл 500-600 нэл үнгэрөөд 20 тухай үе залгамжалагдаа гэхээр.

Хоридойн гүрбадахи намаган Нагатай-наа Худай нэрэтэ хүбүүн түрэжэ «Шилоо!» үраатай худайнар болобо. Энэ үгэ бол байлдаанда гү' али аба-хайдагай үедэ амаладаг олонай хашхараан байнан гэдэг.

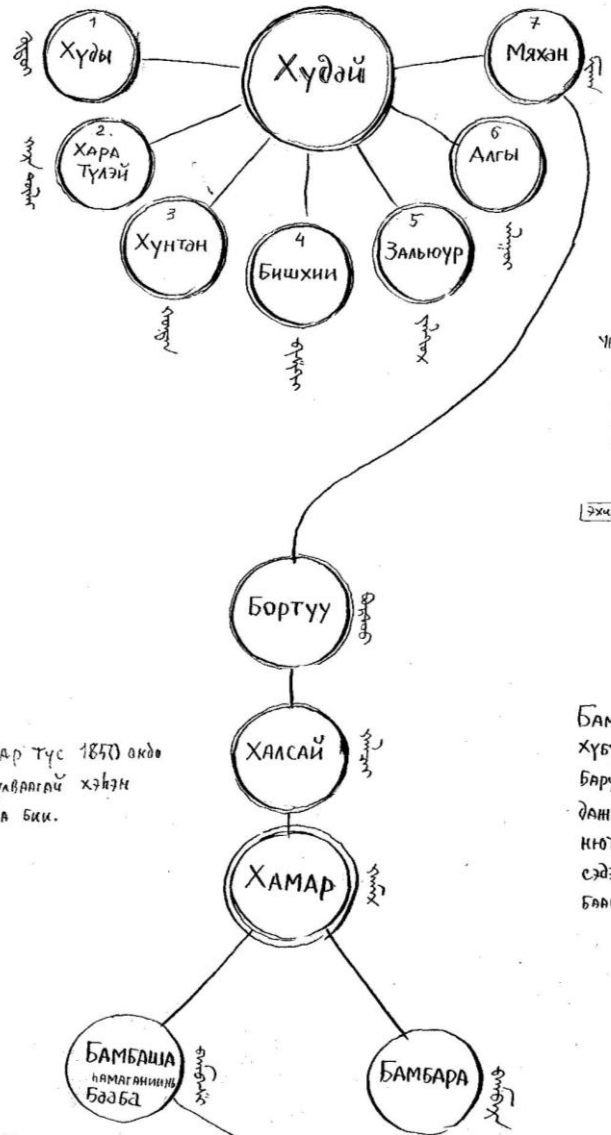

Хоридайн далаадохи хүбүүн худайгаа мөн долоон хүбүүн гаргаж, Тэдэнтэр эдэ болой.

Мяхан-худайнары мөн баһа үхэр-худай гэдэг үг байһан.

Алгы-худай бол байгал урдахи Итаницдаа фүүл аад худай нэрэдэ хамгаһан түүхэтэй.

Бүри саашаа тэдэнтэр (1690даа) далайн хойнодо нааша орасуудта түрилдэж зөөлэн зан.

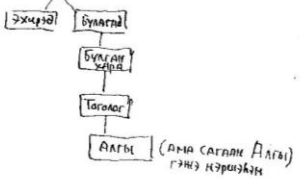

Хувайнар түс 1850 оондо Худайн гулваагай хэһэн угай данса бии.

Бамбашын намаган Бааба табан хүбүүдээ дахуулаад (Булган дахуу) Баруун Тугнэһээ Хэжэгыа үрүүдаа Худанай зүүн бэлдэ, Хуурай нютаг үхэрэй түүжа фрэһэн гэм сэдэг. Тэрэ гэһэн тэнэ мүнөөшөө Бааб ын толгой гэжэ хада бии.

Бамбаша үглөөнэй маган соо эмэлээр эмниг мори эрьюулэмэ дэбһэр модоной гэмүүһэ сохино залуугаар үгы һэн гэдэг.

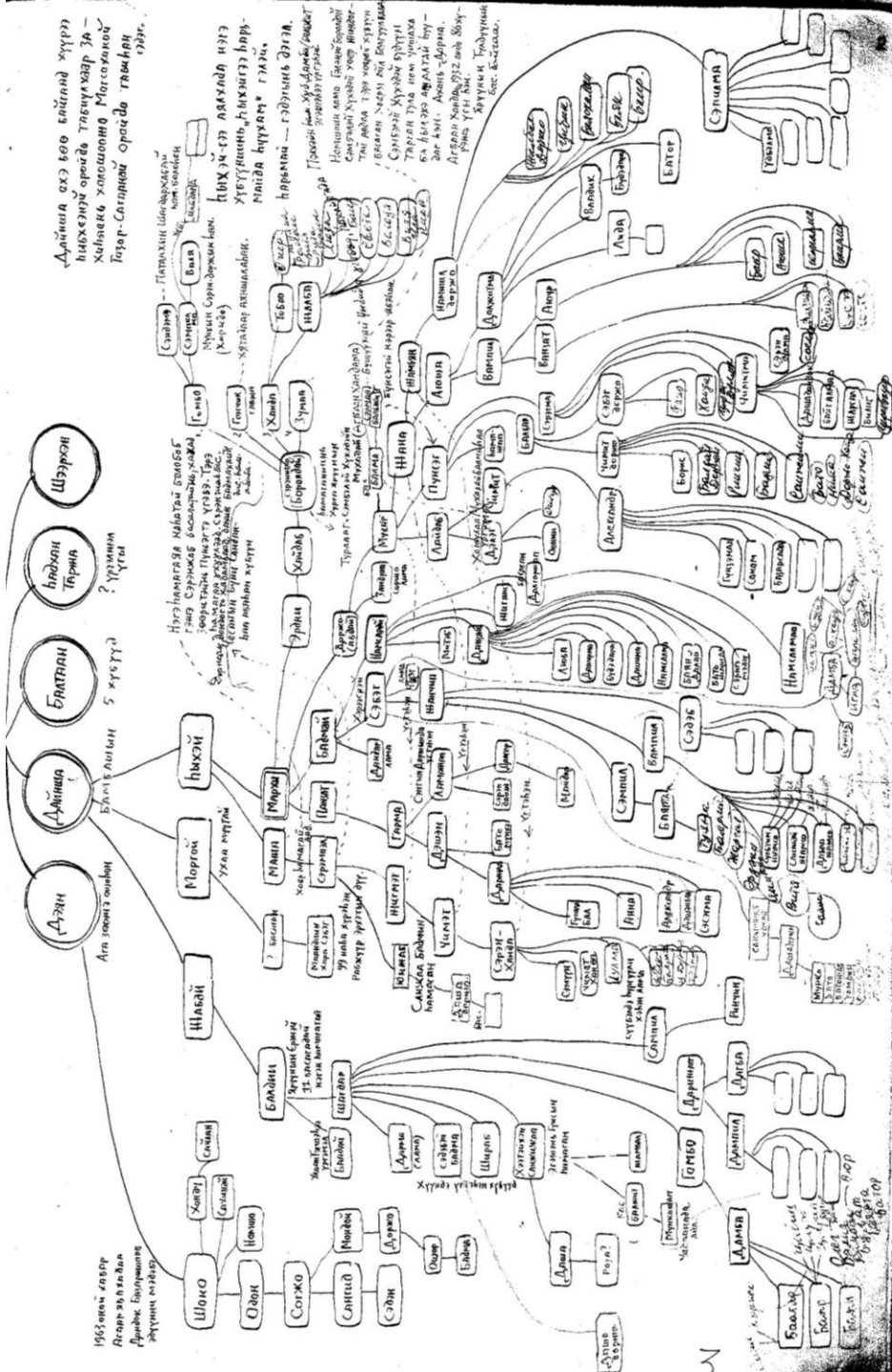
Шэрхэн
Бадган Тарна
Бултан
Дайнша
Дэлэн
Ныхэй
Морой
Шабай
Шонхо
Одон
Согжо
Сэнгэд
Сэдэ
Сэнчимэ
Балдан
Лада
Бадмаев
Бадмаева
Дамба
Дарима
Дарибаева
Дарибаев
Дарибаевна
Дарибаевич
Дарибаевичнэ
Дарибаевичнэй
Дарибаевичнэйн
Дарибаевичнэйнэ
Дарибаевичнэйнэй
Дарибаевичнэйнэйн
Дарибаевичнэйнэйнэ
Дарибаевичнэйнэйнэй
Дарибаевичнэйнэйнэйн
Дарибаевичнэйнэйнэйнэ
Дарибаевичнэйнэйнэйнэй
Дарибаевичнэйнэйнэйнэйн
Дарибаевичнэйнэйнэйнэйнэ
Дарибаевичнэйнэйнэйнэйнэй
Дарибаевичнэйнэйнэйнэйнэйн
Дарибаевичнэйнэйнэйнэйнэйнэ
Дарибаевичнэйнэйнэйнэйнэйнэй
Дарибаевичнэйнэйнэйнэйнэйнэйн
Дарибаевичнэйнэйнэйнэйнэйнэйнэ
Дарибаевичнэйнэйнэйнэйнэйнэйнэй
Дарибаевичнэйнэйнэйнэйнэйнэйнэйн
Дарибаевичнэйнэйнэйнэйнэйнэйнэйнэ
Дарибаевичнэйнэйнэйнэйнэйнэйнэйнэй
Дарибаевичнэйнэйнэйнэйнэйнэйнэйнэйн
Дарибаевичнэйнэйнэйнэйнэйнэйнэйнэйнэ
Дарибаевичнэйнэйнэйнэйнэйнэйнэйнэйнэй
Дарибаевичнэйнэйнэйнэйнэйнэйнэйнэйнэйн
Дарибаевичнэйнэйнэйнэйнэйнэйнэйнэйнэйнэ
Дарибаевичнэйнэйнэйнэйнэйнэйнэйнэйнэйнэй
Дарибаевичнэйнэйнэйнэйнэйнэйнэйнэйнэйнэйн
Дарибаевичнэйнэйнэйнэйнэйнэйнэйнэйнэйнэйнэ
Дарибаевичнэйнэйнэйнэйнэйнэйнэйнэйнэйнэйнэй
Дарибаевичнэйнэйнэйнэйнэйнэйнэйнэйнэйнэйнэйн
Дарибаевичнэйнэйнэйнэйнэйнэйнэйнэйнэйнэйнэйнэ
Дарибаевичнэйнэйнэйнэйнэйнэйнэйнэйнэйнэйнэйнэй
Дарибаевичнэйнэйнэйнэйнэйнэйнэйнэйнэйнэйнэйнэйн
Дарибаевичнэйнэйнэйнэйнэйнэйнэйнэйнэйнэйнэйнэйнэ
Дарибаевичнэйнэйнэйнэйнэйнэйнэйнэйнэйнэйнэйнэйнэй
Дарибаевичнэйнэйнэйнэйнэйнэйнэйнэйнэйнэйнэйнэйнэйн
Дарибаевичнэйнэйнэйнэйнэйнэйнэйнэйнэйнэйнэйнэйнэйнэ
Дарибаевичнэйнэйнэйнэйнэйнэйнэйнэйнэйнэйнэйнэйнэйнэй
Дарибаевичнэйнэйнэйнэйнэйнэйнэйнэйнэйнэйнэйнэйнэйнэйн
Дарибаевичнэйнэйнэйнэйнэйнэйнэйнэйнэйнэйнэйнэйнэйнэйнэ
Дарибаевичнэйнэйнэйнэйнэйнэйнэйнэйнэйнэйнэйнэйнэйнэйнэй
Дарибаевичнэйнэйнэйнэйнэйнэйнэйнэйнэйнэйнэйнэйнэйнэйнэйн
Дарибаевичнэйнэйнэйнэйнэйнэйнэйнэйнэйнэйнэйнэйнэйнэйнэйнэ
Дарибаевичнэйнэйнэйнэйнэйнэйнэйнэйнэйнэйнэйнэйнэйнэйнэйнэй
Дарибаевичнэйнэйнэйнэйнэйнэйнэйнэйнэйнэйнэйнэйнэйнэйнэйнэйн
Дарибаевичнэйнэйнэйнэйнэйнэйнэйнэйнэйнэйнэйнэйнэйнэйнэйнэйнэ
Дарибаевичнэйнэйнэйнэйнэйнэйнэйнэйнэйнэйнэйнэйнэйнэйнэйнэйнэй
Дарибаевичнэйнэйнэйнэйнэйнэйнэйнэйнэйнэйнэйнэйнэйнэйнэйнэйнэйн
Дарибаевичнэйнэйнэйнэйнэйнэйнэйнэйнэйнэйнэйнэйнэйнэйнэйнэйнэйнэ
Дарибаевичнэйнэйнэйнэйнэйнэйнэйнэйнэйнэйнэйнэйнэйнэйнэйнэйнэйнэй
Дарибаевичнэйнэйнэйнэйнэйнэйнэйнэйнэйнэйнэйнэйнэйнэйнэйнэйнэйнэйн
Дарибаевичнэйнэйнэйнэйнэйнэйнэйнэйнэйнэйнэйнэйнэйнэйнэйнэйнэйнэйнэ
Дарибаевичнэйнэйнэйнэйнэйнэйнэйнэйнэйнэйнэйнэйнэйнэйнэйнэйнэйнэйнэй
Дарибаевичнэйнэйнэйнэйнэйнэйнэйнэйнэйнэйнэйнэйнэйнэйнэйнэйнэйнэйнэйн
Дарибаевичнэйнэйнэйнэйнэйнэйнэйнэйнэйнэйнэйнэйнэйнэйнэйнэйнэйнэйнэйнэ
Дарибаевичнэй
Дарибаевичнэйн
Дарибаевичнэйнэ
Дарибаевичнэй
Дарибаевичнэйн
Дарибаевичнэйнэ
Дарибаевичнэй
Дарибаевичнэйн
Дарибаевичнэй

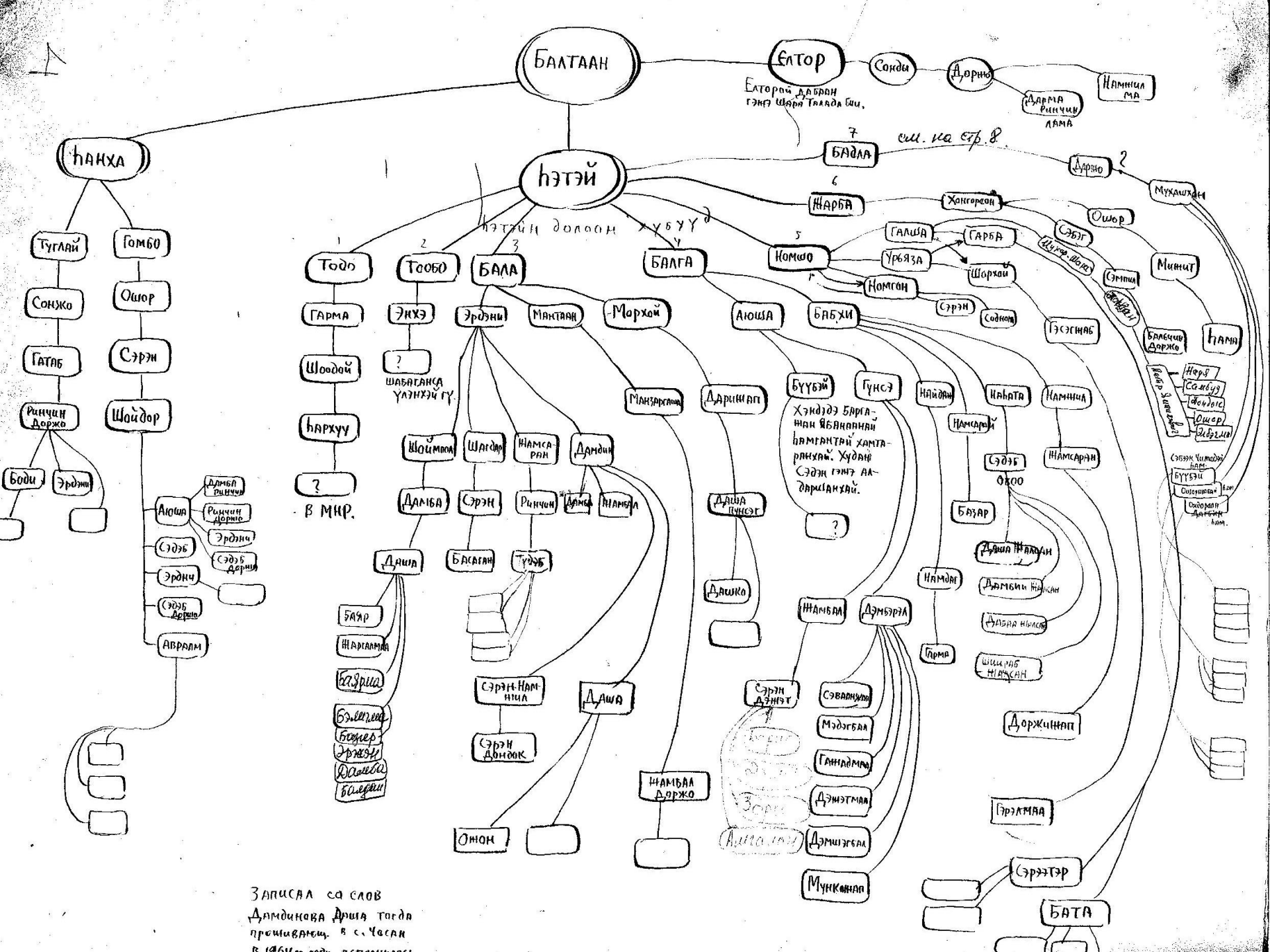

Записал со слов Дамдинова Даша тогда проживающ. в с. Часан в 1961 году. [illegible]

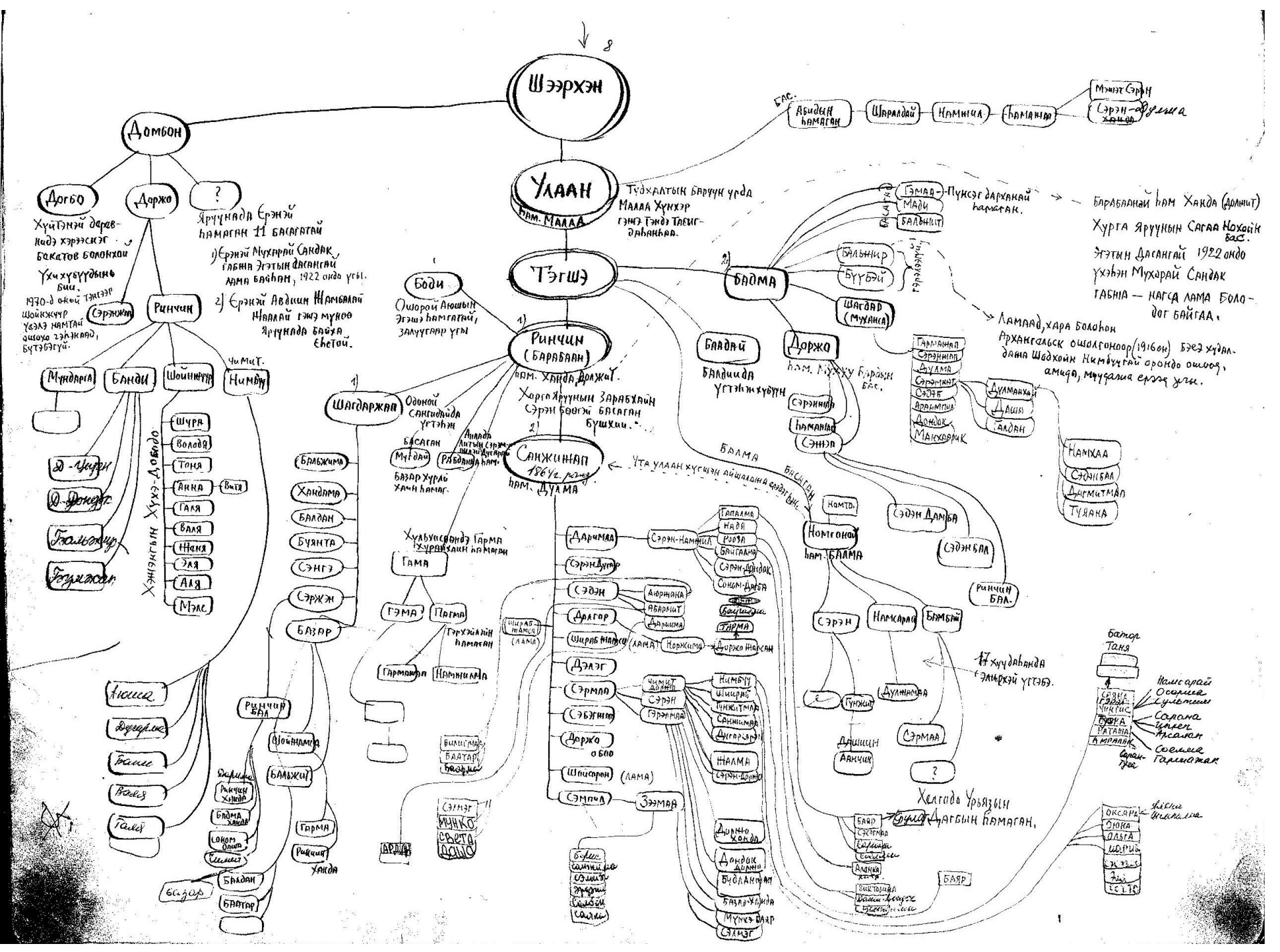
Шээрхэн
Домбон
Догбо
Даржо
?
Ринчин
Сэрэнжап
Мунхарга
Банди
Шойнжуур
Нимбуу
Ю-Цыдып
Ю-Дондок
Гэльжир
Гэржэл
Хэнгэгын Хухэ-Дободо
Шура
Володя
Тоня
Анна
Витя
Галя
Валя
Нина
Эля
Аля
Мэлс
Ачюнск
Доржолма
Баяр
Ванда
Галя
Ринчин БАЛ
Шойнхорло
Бальжит
Гарма
Ринчин Хандо
Баяр
Баадан
Баатар
Улаан
нам. Малаа
Тэгшэ
Бади
Ошорой Аюшын Эгэшэ намгатай, залуугаар угы
1) Ринчин (Барабаан)
нам. Ханда Доржой.
Шагдаржап
Одоной Сангийнда үгтэжэ
Басаган
Мунгат
Рабданда нам.
Базар Хурай Хами намаг.
Аладда Литын Сэрэмбилэгийн Дугаараа нам.
Сангийнап
1864 гг. ронгоо
нам. Дулма
Харгы Ярууны Зарабхайн Сэрэн Бөөгэй Басаган Бушхин.
Бадраанжима
Хандома
Баадан
Буянта
Сэнгэ
Сэржэ
Базар
Хульгасандэ Гарма Хуурайхайн намаг
Гама
Гэма
Пагма
Гэрэлэй намаг
Гармаева
Намниама
Ринчин БАЛ
Шойнхорло
Бальжит
Гарма
Ринчин Хандо
Базар
Баадан
Баатар
Дарчмаа
Сэрэн-Намнин
Гапалма
Надя
Розя
Байгалма
Сэрэн-Дондок
Сонгом-Дарба
Сэрэн Дугар
Сэдэн
Аюршана
Абармит
Дарима
Дагар
Ширав-Намсо (лама)
Норжима
Доржо Нарсан
Дэлэг
Сэрмаа
Чимит Доржо
Сэрэн
Сэрэмма
Нимбуу
Ширав
Чинзитма
Сангийнма
Дугарзаяа
Жалма
Сэрэн-Доржо
Сэбжит
Даржо
Шилсарон (лама)
Сэмпил
Зэзмаа
Доржо Хандо
Дандок Доржо
Буудантан
Базар-Удида
Мунко Базар
Сэлмэг
Билигма
Баатар
Сэлмэг
Мунко
Сэвэг
Доно
Ардаг
Баадай
Баадиада үгтэжэхүүгүй
Даржа
нам. Мунко Баяын бас.
Сэрэнжап
Намжалав
Сэнэд
Намсараа
Бямбуу
Сэрэн
Намсараа
Бямбуу
Гунжит
Дулгиймаа
Дашцэн
Анчик
Сэрмаа
?
17 хүүдэнгэ элэйгэй үгтэб.
Хелгада Урьязын Бадраг Дагбын намаг.
Баяр
Сэсэгма
Сэрмаа
Сэлмэг
Алмаа
Виктория
Баяр
Номгонай
нам. БАЛМА
Намтар
Сэдэн Дамба
Сэдэнбаа
Ринчин БАЛ.
Балма
Бадраанай
Даржа
Шагдаа (Мунхэ)
Гармаева
Сэрэнжап
Дулма
Сэрэмжит
Сэдэб
Арьмпил
Дондок
Мангадрик
Дулмаханд
Дашо
Галдан
Намхаа
Сэдэнбаа
Дагмитмаа
Туяана
Бадраанай нам Ханда (Долгит)
Хурга Ярууны Сагаа Нохойн бас.
Этэтын Дасангай 1922 онд
Үхэнэн Мухарай Сандак
Табна — Нагда лама болодог байгаа.
Ламаад, хара болоон Архангельск ошолгоноор (1916он) бэлэг хүрэлдэнэ Шадхайн Нимбүүгэй орондо ошоод, амидаа, мөнгөнэ ерэгэ угы.
Гэмаа-Пүнсэг дарханай намаг.
Мади
Бальнит
Бальнир
Буудай
Гэрэлэй
Мэнэт Сэрэн
Сэрэн-Дугма
Намнима
Намниа
Намнин
Абидын намаг
Шаралдай
Бас.
Батор Таня
Намсарай
Осорма
Цыдыпма
Сорона
Цэрен
Асалан
Соелма
Гармажап
Сарана
Цыдыпма
Сэсэна
Гэрэлма
Нинис
Бадма
Наталия
Аймаалан
Оксана
Люся
Нина
Ольга
Шерин

Батаганаанһаа олон Баазайтан гэдэг эдэ болой.

Баазай

Баазай түүстэй архи, хониной болгоотон маха сүмаада ганзагалаад хэдэн хоногоор ой тайгаар зайдаг-бэн.

Баазайн долоон хүбүүд

1. Комто
2. Бабай
3. Зодбо
4. Ямпил
5. Есхэ
6. Бороолдой
7. Ошор

Баазайн Зодботон Худанай Харашугын айл-аад Думла басаганайгаа арбан табатайда (1880 он багта) Хөлго зоохэн байгаа.

Бодонгууд

Басаган Шаамгай

Барүүн нэмүүхэнэй Хадаадь гарсан

2 хүбүүд

Сэдэн — Хангаан

нам. Сэнэб — Сэрэмпэлэй Ошорхойн дүү.

Дорно — Ангүүшан

Шорходо-үгэй хүбүүн

Шаралдай

Базар — Шаралдай — Сэрмэл — Сэнэб

Думла — Базаррайн Дүгэрмаевай нам.

Долгоржап — Сэдэнбаз — Дэлэг

Эрэн-Дэмбэр

Долгор

Бальжи-Нима

Янжима нама

Баян Дэлгэр

Баян Далай

Баян

Б. Жаргал — Аюша, Сайнцэцэг

Болин-Зорыг — Тепь.

Пүрэв — Сайна

Жаргал — Данзан-Жаксо

Сосо — Радна

— Туяна

— Баян-Жаргал.

— Дагба

Арюна Сайнцэцэг

Батаганаанһаа олон Баазайтан гэдэг эдэ болой.

1) нам. Хамбай удаган — База нам. Базар хүбүүн нам. дүү

Дагба — Хумдалай — Дашибалбар — Сэрмэл — Дарагор — Галшина Дубшинай б-н. нам.

Урда Хелгын нааданда удаган Хамбай түрүүтэй Баруун Хелгын нааданда Бабайн Хамбай түрүүтэй — гэнэ гэдэг бий

Дашибалбар — Сэрмэл — Гэлэг Думла

Бато-Мунх — Буйраан — Борчихан — Базар

Сэрмэл — Дорил Сэрэн — Дагзэмпэл

Сэрэн — Гармын Юндэнэй нам.

Думла — Ендон Сэдэнэй нам

Даша — Сэрэн Доржо

Сэрмэл — Дарластин Мунхын нам.

Мунхын Бато — Дарима — Сэдэн, Сосо, Базар, Пүрэв

Сэждэ — Урьязын нам. Хелгодоо үлэхэн — Дагба — Митэб — Сэрэнжав, Нанзат, Нансарай, Думла, Мария

Хелгодоо поездоо орожо үхэхэн Хүбүүнийнь зайнда үгбэ (1930-аа он багта)

Сэрмэл — Захайн Сэрэнэйд үгтэн. Сайнцэцэг. Сэрэнцэгэр нам.

Гармашаан — Намын базаррай нам.

Сэрэмпэлэй Ламбадаа үгтэнэн үхэв.

Радна — Мүгдэр — Шаралдайн Сэрэнжавай нам.

Патлахан — Слюдрай Аюшин нам.

Дондок — Бүтидмаа

Вара — Жигжитмаа МНР.

Думла (чадаагүй) — Барабанай Санжжавай нам.

Нанзаргаа — Бальжим, Балбар

Даримма — Сэрэнжамцэл — 6 — 9.

Сэдэн — Аюшжаргал — 3 —

Сэрмэл — Чимэдцэрэн — 5 — 13

Долгор — Сэдэн — 7. → 2.

Нарнима — 1.

Мухыхан (эмэгэн) — Дарластин Гэлэгэй нам.

Дэвэн — Нүхэр.

Сэдэн — Сэдэн, Дорно

Сэрэнма — 6 — 2.

Түшин — Баяраан, Мөнхөө, Нүхэр, Хүү — Бадагар

Ванзат — Гүнжит — Намсалмаа

Долгор Асаг

Дадимаа — Шангараб Донгогой нам.

Сэрмэл — Базар, Нэбэзмаа

Нанжит

Гажит

Сэрмэл, Сэрмэл, Сосо, Сосо

Дарисүү — Шаралдайн нам.

Орон-Дигэб — Пилмаа, Данчин, Агваан, Аюша.

Сэмпил

Запись произвел со слов матери.

90 наяа хүрэхэшэ нэмэр мэдэхэ гэйхэлтэй.

Арюна Сайнцэцэг

Нэтхэнэй Үреолтын 7 басаган:

1. Нималаан — Буянтын Доржийн Эрдэнийн нам.
2. Омбоо — Шодонай Сэрэмпэлэй Ламбагай нам.
3. Сэндэмэ — Улаан Тогшин Бадмаахайн нам.
4. Нодаган — Базаррайн нам.
5. Шонгой — Үргэйн Доржийн нам. (Басганицнь Радныг Шогдоон нам)
6. Мушаан — Дэлэгэй Данзагой нам. (Даншаг хэрэг)
7. Санжа — Баазайн Зодбын нам.

Дэльбээн — Бадма — Шамбай, Урьяаза, (Лама).

Бүсэ нютагуудаар нүүдэн үдэхэн худалдаанар гэхэдэ:

1. Ородой худай (Баянхан)
2. Сулхаричин худай
3. Хөөрхэн худай
4. Хэнэгчин худай (Хухэ-Дого)
5. Ацагдай худай
6. Хурбчин Хара шэбэрэй худай
7. Шулуутаин худай
8. Түгнын Худай
9. Модотин худай (Яаччнада)
10. Элхичин Худай.

Хэлсэдэг үгэ: Худай хүн худалдатай Хоолон түйсэ мухарлатай.

Шара Халаһа гэхин Урда „Нюисгаал" нэрэ-Т7 горхон бии. Тэрэ Тэрэ хүнэй агнуурилин газар байһан хэлсэдэг.

Болнуу бол бөө һэн тула, үнгэрхэдөө бүрүүн бүрэлдэнрэй гэдэрдэр ябаша бөөлэдэг болоод гэрТээ байдаггүй байгаа — гэнэ

Нюисгаалай зүргэн хубуу

- Хорхоодой
  - Ринчин
    - Бато
      - Баяһата
      - Борис
      - Сэнэб
      - Ринчин Дашилбалай
- Хуагай
  - ?
- Болжуу (бөө)
  - Зайһай
    - Аюша
    - Авай
      - Сиивэн
        - Сэдэб
          - Бадма
            - Дамдадорно
            - Цэдэнбатма
            - Шишиб
        - Осип
          - Кузьма
          - Михай
            - Иннокентий
            - Вася
            - Галя
            - Дамдасэрэн
            - Шинжидорно
            - Пурбодорно 20х (60г)
            - Санжидмаа Камбичин эх. Нурма.
            - Сэнэдэма 19х (80г) докрка.
            - (1939) Аюша
            - (1940) Бадар
            - (1940) Баяртуяа
            - (1939) Эрдэнэ (1939)
            - Янжима Бортын Сэдэнэй һамган.
            - Дондок (1944 оны Новый)
            - Дулма Бүүбэй.
            - Лубсан Дагба
          - Слига (Сабна)
          - Хэрээнэ зүүдэн нэгэдэзы-Турлансаин хүн Хэнэй тоорн үнэмшэн аяа үзүүлэдэг, Туулэнэ эдэлдэ, Хорэнэ зүүнэ 25 тук. хэмнэдэг гэнэ.
        - Шагдар
        - Сэдэн Бисхай сорхо
        - Намсарай Бахай 85х хүрэхэн
          - Ошорхап 81 жилтэй
            - Лумрик
        - Шалсарай
      - Шойнжалсан
- Бүянта
  - Намнчил
  - Бамбай
  - Доржонгап
- Түгэдхоо
  - Гарма
  - Доржо
  - Даша

Бүлгэдэй

- Рабдан
  - Баяһатин нам. → Закхар → Сэрэндорно — Макаим.
  - Дамдинжап
- Этигэд
  - Удайха
  - Тэгшэ
  - Антоон
  - Шагдар
  - Авалын Даша
- Зандан
  - Мухарай
  - Дондок
  - Гүрэнбалдан
- Данза
  - Далай
  - Мэринчин
  - Будонгап
  - Мутуулай Дмитр
  - Сэрэн Дорно
  - Сабна
  - Гатаб
  - Даша-Нима.
- Мижит Дарма
  - Билигтэ
  - Витя
  - Нина
  - Чимитма
  - Мурман (Калматкадада нюх Номогатай)
  - Дугэрма (Дугэрэй Батмаевай нам.)
  - Чимитдорно
  - Арсалан
  - Шаргал
  - Булад
  - Саяна
  - Марина
  - Лиза
  - Вика
  - Эрдэм
  - Доржо
  - Баяна
- Согто
  - Борбой
    - Шамсаран
      - Шана
        - Шамса Ринчин
          - Сэнэпма Гэгээтэйн „Мир" колхозда хадамтай
    - Дамдин
    - Лама
    - Басатан Баяцэй Намгаан
    - Сэзэн
      - Бүүбэй
        - Сэзэн Чимэдэй Намгаан
    - Шагдар
    - Будонгап
  - Бүйдар
    - Хайдаб
      - Зүрбаан
        - Бобой
        - Дамба Даржа
        - Шагдар нап
          - Данчик
          - Патя
          - Женя
        - Даринпал
          - Даша Намнчал
          - Сэнэг
          - Сэнэма
          - Борис
          - Басатан
        - Шамбаа
          - Шалхан
          - Мухаржан
          - Базар
            - Буда Жана
            - Ринчин Хайдаб
            - Бадма Хайдаб
          - Баяһата
            - Думдамап
              - Тунжит Уварнайн Сэнпилэй Намаг.
              - Бато Мунхэ

Записал со слов Цыранжапова
Шойнжуур 19 нояб. 1964 г.

Алгы-хори. Хойто бүрэлдэнэ арбай дүрбэн хүбүүдтэй

Эдэ худайнар Анхандаа Итанцивоо зөөшэ өрөөсэн түүхэтэй. Бүри үр-дандаа тэдэнэр байгалай хойто худайн голоо нашаа гарагаа зон — гэнэ үгэ бии.

Аха дүү хоёр Чилсаанык арын Худанай Арал Хуртэр хамта зоонго өрөөсэн аад, хамаг, үгэлэ бодохоо нүхэ-нишэ нэгэдэ өрөөд бодоҳуутан бүсашаанан байгаа. Тэрэ сэбэр тэрэ газар бодоохэй гэнэ нэрлэг-дэнэ. Бүсашэнь городой наадаш шэнэхэй Аугаалдар түүдивоод тэдэнэрэй дуулаанда Аугаалдаа Агваан Доржиев (Гүнэт хамба) гарпа бэ гэсэдэг.

Хударшин гуалдалгай хуушаа-гай дэлсэдэ — 1810 он багта арбэ шахуу аймаг Итанцивоо Хори зоонго — гэнэ бэшэгэдэгэй гэдэг.

Магад тэрэ тухайдаа бэшэ болоо.

Алгы (Дма сагаан нагы)

Мүрэн голой шадар Хорихоо гэнэ нюгэтэй.

1689, 1704 онуудаар Далайнурэй зөөн гараад, зүг бүхэнэй тараба.

1 Далхай

- Түбэй
  - Үлэгшэн
    - Суба
      - Бадма
        - Батан
        - Бэгша
          - Тогтохо
            - Шибраб
              - Лубсан Сэрэн
              - Лубсан Дагба
              - Лубсан Доржо
              - Нина
- Зэлтин
- Золто
- Ульбаша
- Үхүүсэй
  - Гүйранши
    - Буурал
      - Буда
      - Бадма
      - Эрдэни
  - Үйлхай
    - Бишэ
    - Рабдан
    - Шагдан
    - Сэдэн
    - Сэрэм
    - Ламхан
      - Бадма
      - Ламхан
      - Данзаран
      - Зунды
      - Гарма
      - Иван
    - Бадма
    - Намсаран
  - Тэнгэ
  - Засхул
    - Дэлгэр
  - Улаанд

Бишэн юнэн хүбүүд

1. Зодбо — Хахирай Хутэй Тэрэ Багаяа Намаг. Тэмээрэ угы.
2. Сэдэб
3. Шангдараб
4. Сакжа
5. Ринчен
6. Доржо
7. Ошор
8. Тугэлтэр
9. Гарма

2 Даша

- Мүнхэ
- Хоридой
  - Намда
    - Шандаб
      - Эрдэни
  - Чуша
    - Модоохо
- Яахуу
  - Соболь
    - Даша
    - Дондок
      - Тэгшэ
        - Сэбэг
    - Аюша
    - Балдак
    - Сэдэг
    - Эрдэни
    - Елүүзэ
    - Батарма
    - Аймаг
    - Азарга

Номто — Номшо

Бадма — Анчин — Найдан — Нанюн

Сэрэмсэл — Шалсан — Шамсаран — Бадма-Сэдэм — Сэрэн — Цэдэн-Доржо — Цэдэг-Доржо — Шойнжуу — Балбар — Цэрэн-Тэр — Даша Сампила — Павел — Нэмбэ — Нама — Нина — Бадраа

Даша Сампила — Бадма — Даримаа — Сэрэн-Доржо — Алма — Полина — Наталия — Цэрэн-Доржо — Цэрэн-Доржо — Цэрэн-Доржо

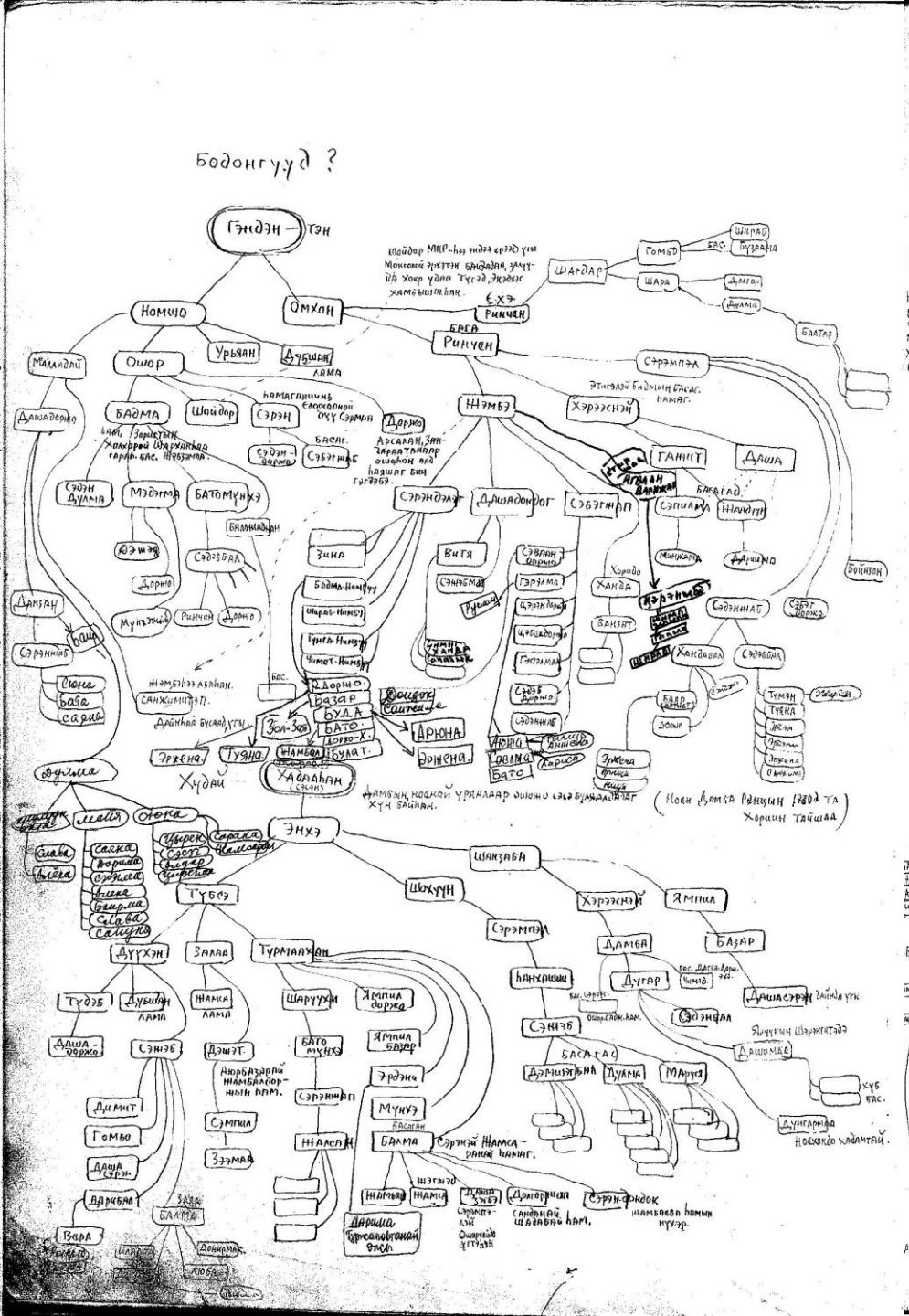
Бодонгууд ?
Гэндэн — тэн
Номцо
Омхан
Урьян
Ринчен
Шагдар
Гомбо
Шара
Шикраб
Бузхана
Далгар
Далма
Балтар
Маллардай
Ошор
Шойдор
Сэрэн
Бадма
Даша
Сэрэмпэл
Этигэлэй Бадмаг Бас. намаг.
Хэрэсэнэй
Нэмбэ
Ганжит
Даша
Сэрэндолгор
Дашадондог
Сэбэгнэп
Сэпилма
Нэндуун
Бойнон
Даксан
Сэрэнтэв
Сюна
Баба
Садна
Зина
Витя
Сэнэбма
Сэрэма
Цэрэн-Нэмэ
Цэбэгдорж
Гэнтэмэ
Сэдэв Дорно
Сэдэвнэб
Хорида
Хамда
Бантат
Сэдэнжап
Сэдэг Дорно
Хандавда
Сэдэвма
Тумэн
Тунна
Дорно
Базар
Буда
Бато
Дорно-Х.
Нямбаа
Булат.
Зол-Хор
Дарюна
Эрэнна
Туяна
Худай
Хадаан
Нямбаа, носной урдалдаар эхлэн сэдэ вдмадлаг хүн байсан.
(Ноан Дамба Рэнзын 1800 та Харшин тайшаа)
Энхэ
Шанзаба
Шохуун
Хэрэсэнэй
Ямпил
Сэрэмпэл
Дамба
Базар
Дугар
Даша-сэрэн
Сэнэб
Дугаг
Сэрэнтэв
Ямпилын Шаржигтэд
Дашимаа
Дунгармаа
Носхоо
Дуухэн
Залаа
Турмалуун
Шаруухи
Ямпил дорж
Ямпил Бадар
Даша-дорж
Дэмит
Гомбо
Даша (Сэрэн)
Дарибма
Вара
Бадма
Сэрэнжап
Мунхэ
Сэрэнжап
Нямсэ
Даша
Даргармаа
Сэрэнсэнок
Нямбаа
Нямсэ
Даша
Даша Цэрэнсэнгийн Бадма
Сэнэнгийн Цэвээнь нөхөр.
Нямбаа нөхөр нүүр.
Нямсэ-ранын намаг.
Сэрэнжийн Нямсэ-ранын намаг.
Нямсэ-ранын Ноосоо Хадаатай.
Нямбаа Ноосоо Хадаатай.
Ноосоо Хадаатай.
Ноосоо Хадаатай.

Могойхан бадонгууд

Зандан бадма хүвүүгүй байнаабди гэжээ аварлаар Ойхоной эрэнд ошоно нүх таваг барьцан гэдэг.

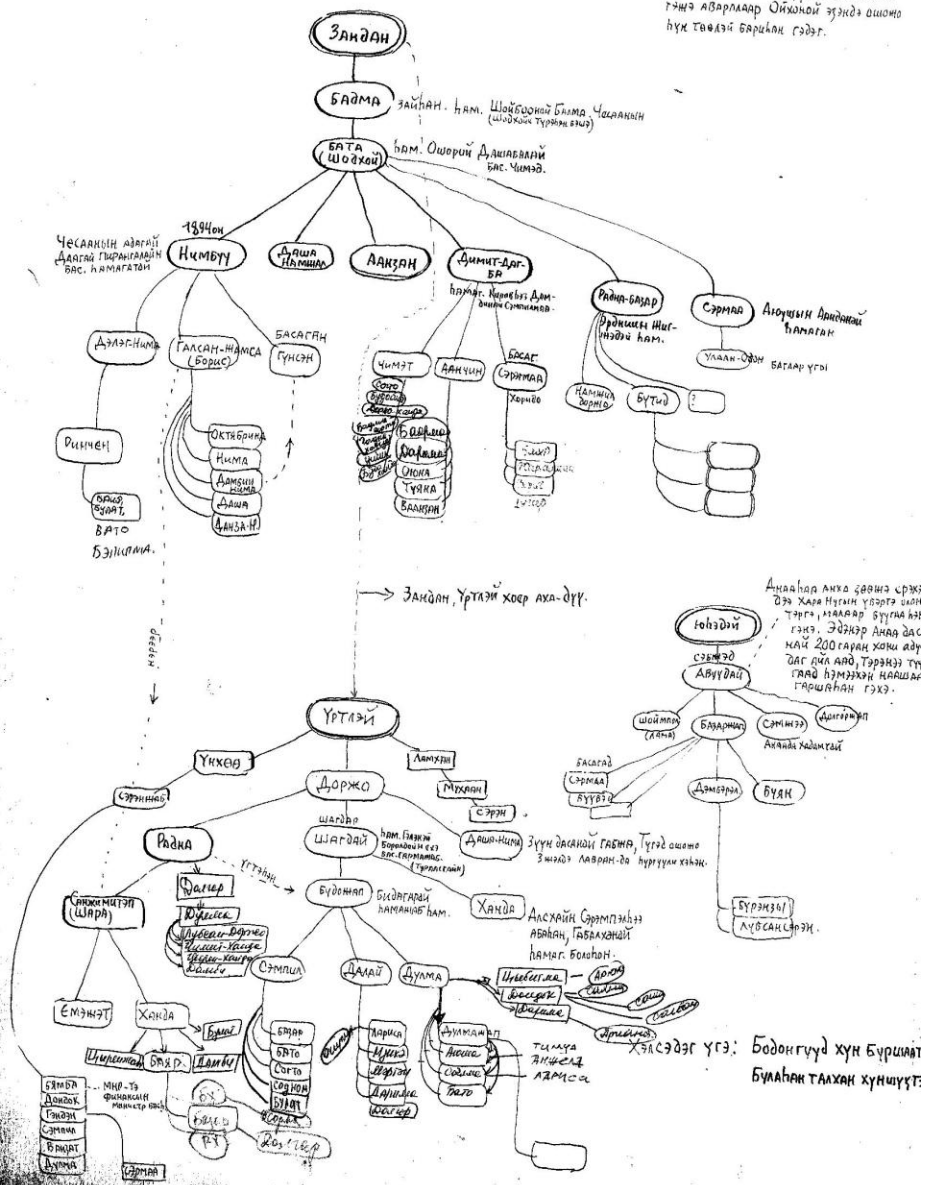

Зандан
Бадма
зайнан. нам. Шойбоогоной Бадма Чесаанын (Шойбогоо Түрэмгэ эзэн)
Бата (Шодхой)
нам. Ошорой Дашиваанай бас. Чимэд.
Чесаанын аавгай Даагай Пирангаадайн бас. намагатан
1894он
Нимбуу
Даша (Намшил)
Адарган
Димит-Дагба
намраг. Нарабъяа Дамбийн Сүмбэмаа.
Радна-Баадар
Эрдэнийн Шигнэдэй нам.
Сэрмаа
Агоцуугийн Арнаанай намаган
Улаан-Одон
багаар үүгэ
Намшил Бортё
Бутуд
Дэлэг-Нима
Галсан-Нямса (Борис)
Басаган Гүнсэн
Чимэт
Даанчин
Басаг Сэрмаа
Хорнёо
Бадмаа
Доромаа
Даша
Оюна
Туяа
Баяраа
Ринчен
Октябрина
Нима
Дамдин Нима
Даша
Даша-Ц
Ванё
Бадмаа, Доромаа, Даша, Оюна, Туяа, Баяраа
Зандан, Үртлэй хоер аха-дүү.
Ирэгдэй
Ирэгдэй
Ирэгдэй

Шэпхээнэн Харгана

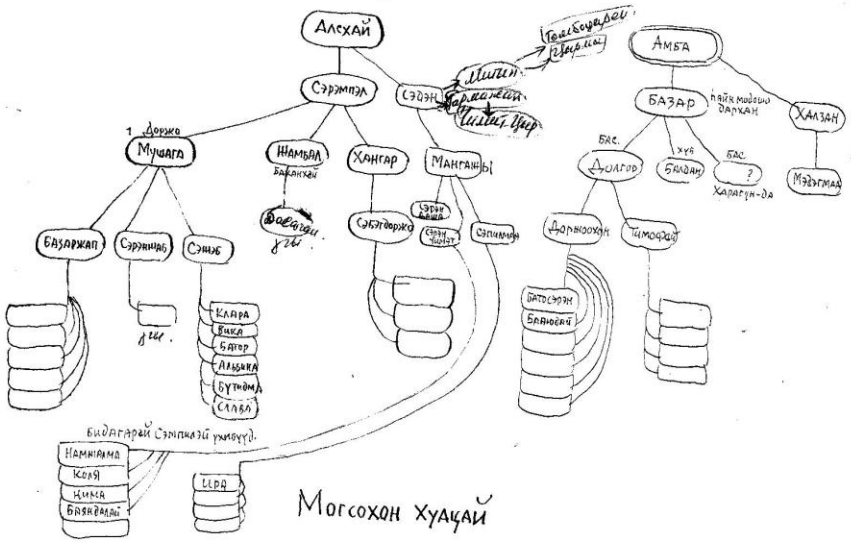

Моргохон Худагай

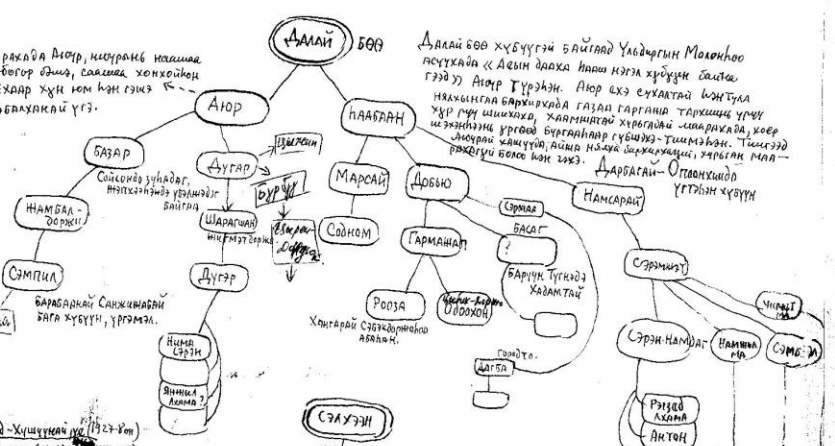
Далай
Аюр
Лаабдан
Базар
Дугар
Марсай
Добью
Намсарай
Сэмпил
Шарагчин
Дугэр
Содном
Гармаанд
Сэрэмжэт
Сэрэн-Намдаг
Сэлэгин
Сэлэгдорж
Сэрмаа
Гомбо
Сэрэн-Доржо
Цэдэнжаб
Хухэхүүгүй
Цэдэнжаб
Сэрэн-Доржо
Сэрэн-Намдаг
Сэмбэй
Даш-Доржо
Гомбожап
Нимаа
Сэлэгдорж
Даш-Доржо
Сэрэн-Доржо
Сэрэн-Намдаг
Сэмбэй

Моргохон гаргууд.

(Гаргуудтай урай бичгээ, хоёр тоолгоонд очсон).

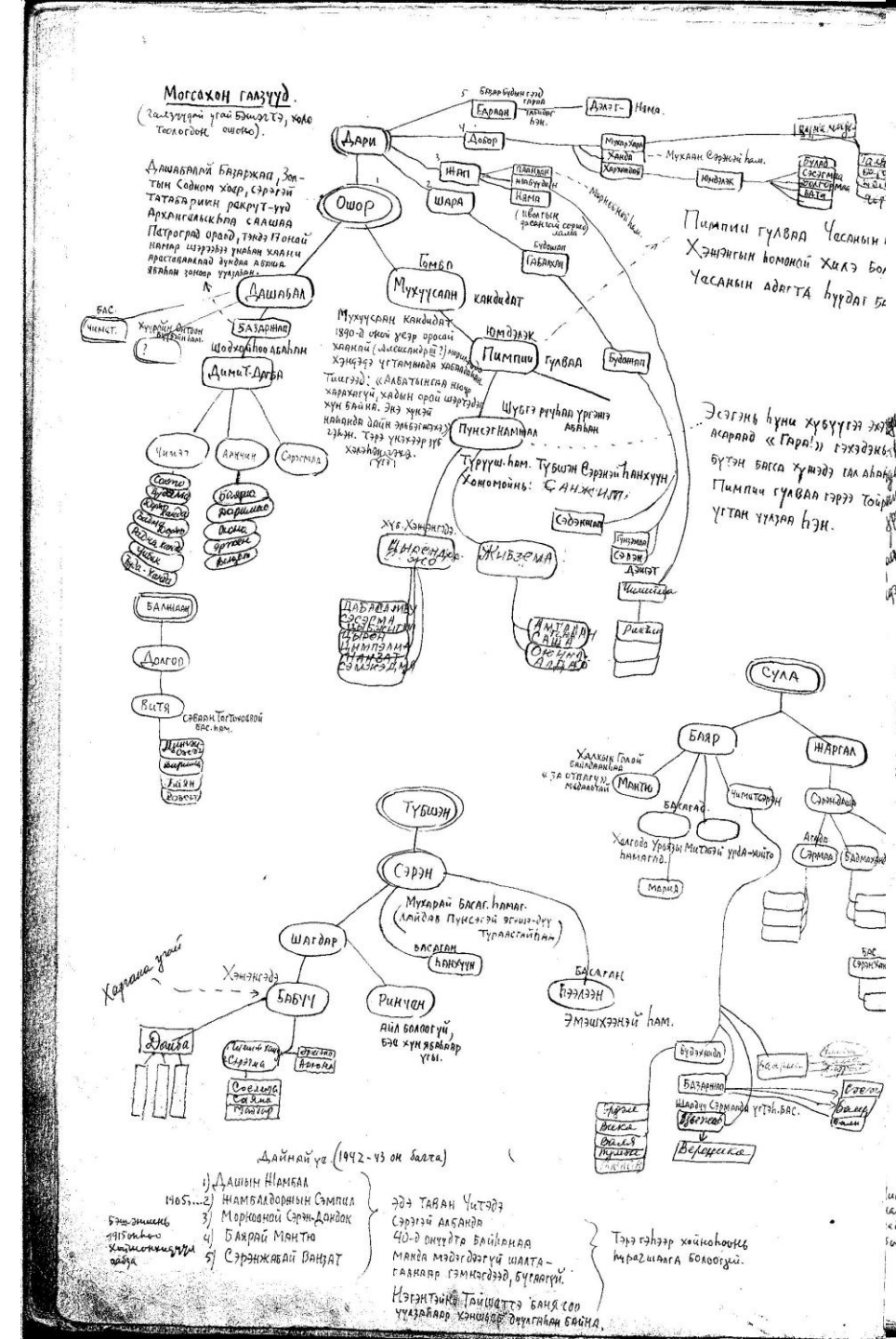

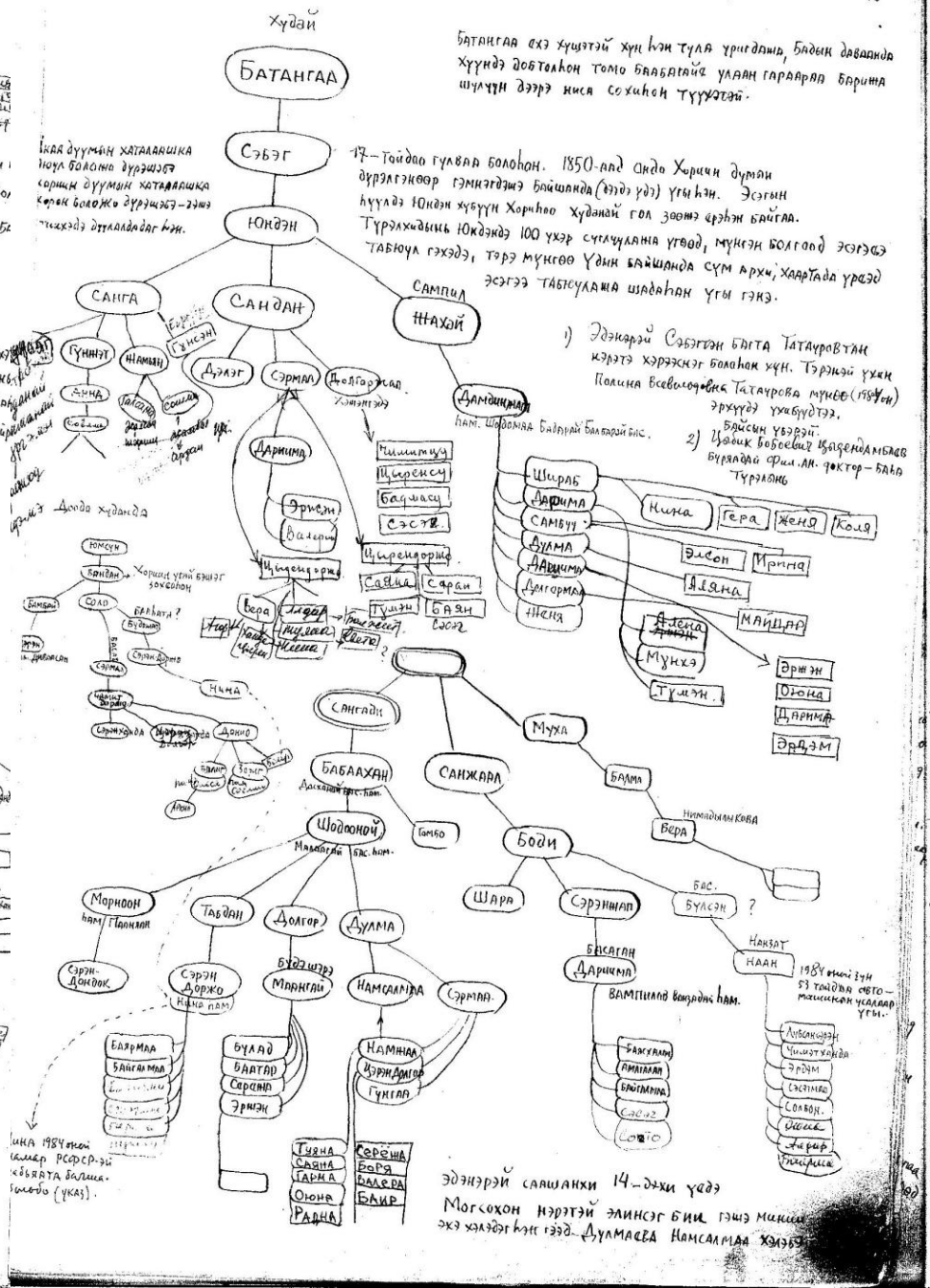
Худай
Батангад
Сэбэг
Юндэн
Сангаа
Сандан
Шахай
Гунинт
Шамбин
Дулаг
Сэрмэд
Долгорсад
Даримма
Эрдэм
Цэрэнсэсэг
Цэрэнсодоно
Вера
Слава
Цэрэнсодоно
Саяна
Сарал
Гунзи
Баяр
Сэсэг
Чимитцэ
Цэрэнсу
Барчаа
Сэсэг
Дамдинжав
нам. Шодоомда Бадраай Балбарай бас.
Ширлэ
Даримма
Самбуу
Дулма
Даримма
Долгорма
Женя
Нина
Гера
Женя
Коля
Элсэн
Марина
Аяна
Маидар
Алена
Мунхэ
Тумэн
Эрдэнэ
Оюна
Даримма
Эрдэм
Юмсун
Бэлдэн
Сэлэ
Бамбаа
Будаа
Сэрмэ
Нама
Сэрэнхэрэ
Доно
Сангадай
Бабаахан
Дасхаан бас. нам.
Шодоной
Мамаагай бас. нам.
Гомбо
Санжаа
Муха
Бадма
Вера
Нимадаевна Ковва
Боди
Шара
Сэрэнжав
Бас.
Булсэн
?
Морноон
нам Пламаа
Сэрэн-Дондок
Табдан
Сэрэн Доржо
Нама нам
Долгор
Марнгай
Дулма
Намсаламаа
Сэрмэд
Намжаа
Нэрэнцэдэв
Гунгаа
Туяна
Саяна
Гарма
Оюна
Радна
Серёжа
Воря
Валера
Баир
Бадмаа
Баяр
Сэрэн
Доржо
Эрдэнэ
Сэсэгмаа
Сэсэг
Даримма
Вампилов вокзалдаг нам.
Бадмаа
Аюна
Баяр
Сэсэг
Нагзат
Наан
1984 оной 3 дүн 53 тойдоо сүүлчийн машинаан усалдаг үгүй.
Любовь
Чимитхэндэ
Эрдэм
Сэсэгмаа
Солбон.
Оюна
Лариф
Гиперма
Батангад охэ хүшэтэй хүн нэн туяа үргэдэнь, бадык давалда хүүндэ добтолон томо бааблайгаа уулаан гараарал баринга шулуун дээрэ нисэ сохиноо түүхэтэй.
17-тойдоо гулваа болоно. 1850-аад оондо Хорчин дурэн дүрэлгэнөөр гэмнэгдэнэ байшалда (ноёд) үгы нэн. Эсэгэн нүүлдэ Юндэн хубуун Хорчиноо худалай гол зөөнэ эрэнэ байгаа. Түрэлхидынь Юндэндэ 100 үхэр суулчуулна үгөөд, мүнгэн болгоод эсэгэдэ табиуа гэхэдэ, тэрэ мүнгөө Удын байшалда сум архи, хадаатада урэлдэ эсэгэдэ табгуулаша шадаанан үгы гэнэ.
1) Эдэнэрэй Сэбэгэн багта Татауровтан нэрэтэ хэрэгэтэ болоноо нэн. Тэрэнэй ухин Полина Всеволодовна Татаурова мүнөө (1984 он) эрхүүдэ ухибүдтэ. Байсин үбэрэй.
2) Цыбик Бобоевич Цыденбамбаев бурياадай Фил. ан. доктор – Баяа Түрэлдэнь
Батангад
Сэбэг
Юндэн
Сангаа
Сандан
Шахай
Даримма
Эрдэм
Цэрэнсодоно
Цэрэнсодоно
Вера
Слава
Саяна
Сарал
Гунзи
Баяр
Сэсэг
Чимитцэ
Цэрэнсу
Барчаа
Сэсэг
Даримма
Эрдэм
Дулаг
Сэрмэд
Долгорсад
Дамдинжав
Ширлэ
Даримма
Самбуу
Дулма
Даримма
Долгорма
Женя
Нина
Гера
Женя
Коля
Элсэн
Марина
Аяна
Маидар
Алена
Мунхэ
Тумэн
Эрдэнэ
Оюна
Даримма
Эрдэм
Юмсун
Бэлдэн
Сэлэ
Бамбаа
Будаа
Сэрмэ
Нама
Сэрэнхэрэ
Доно
Сангадай
Бабаахан
Дасхаан бас. нам.
Шодоной
Мамаагай бас. нам.
Гомбо
Санжаа
Муха
Бадма
Вера
Нимадаевна Ковва
Боди
Шара
Сэрэнжав
Бас.
Булсэн
?
Морноон
нам Пламаа
Сэрэн-Дондок
Табдан
Сэрэн Доржо
Нама нам
Долгор
Марнгай
Дулма
Намсаламаа
Сэрмэд
Намжаа
Нэрэнцэдэв
Гунгаа
Туяна
Саяна
Гарма
Оюна
Радна
Серёжа
Воря
Валера
Баир
Даримма
Вампилов вокзалдаг нам.
Бадмаа
Аюна
Баяр
Сэсэг
Нагзат
Наан
1984 оной 3 дүн 53 тойдоо сүүлчийн машинаан усалдаг үгүй.
Любовь
Чимитхэндэ
Эрдэм
Сэсэгмаа
Солбон.
Оюна
Лариф
Гиперма
Эдэнэрэй саашанхи 14-дэхи үеэ
Моргохон нэрэтэй элинсэг биш гэнэ
эхэ хэлэдэг нэн гэдэ. Дулмаева Намсаламаа

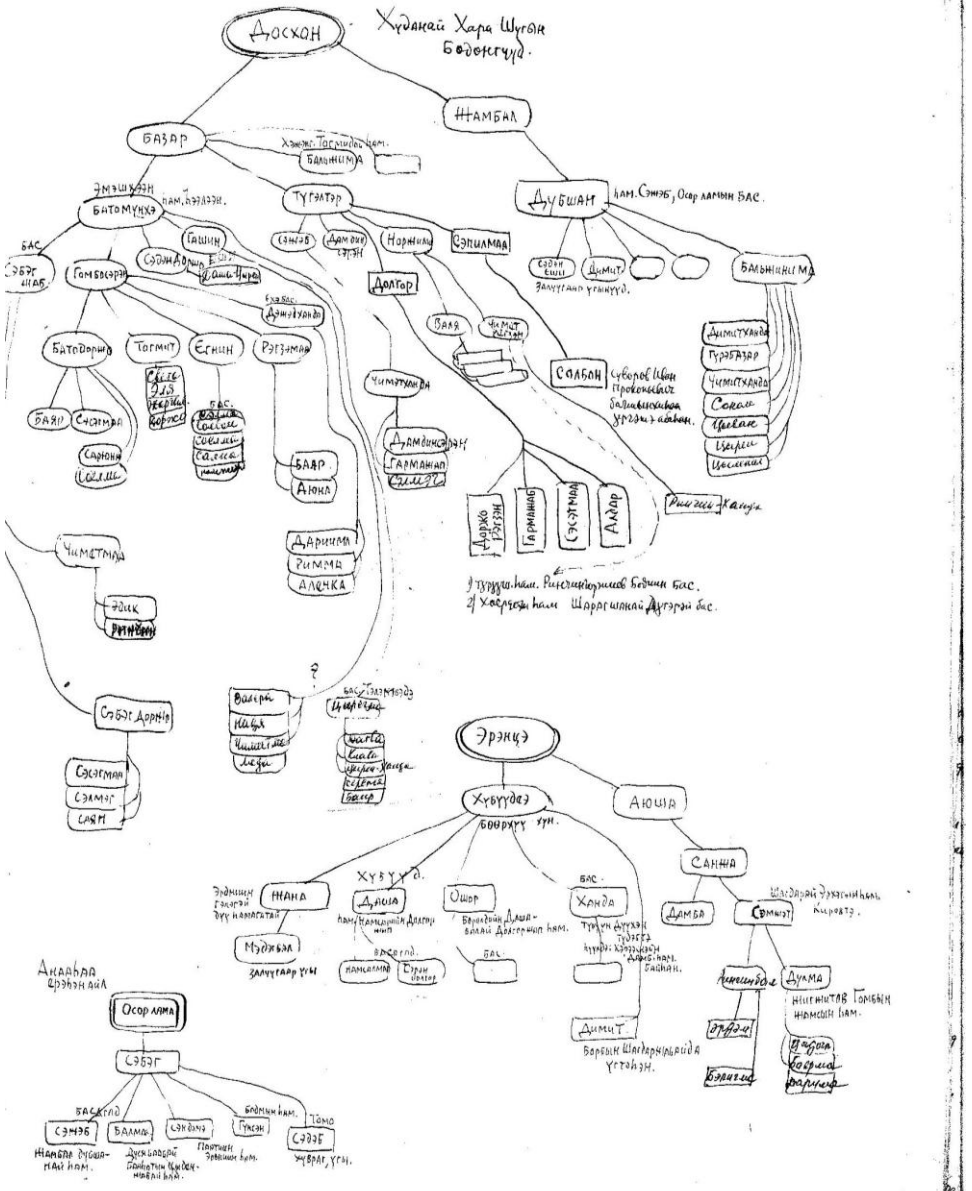
Доскон
Худанай Хара Шугам бодогчуд.
Нямбал
Базар
Дубшан
Батомунх
Гомбосэрэн
Батодорнэ
Тогмит
Егнин
Рэгзэмаа
Чимэтмэд
Эрэнцэ
Хувуудэд
Аюша
Нана
Дэлэг
Ошор
Ханда
Санна
Дамба
Сүрмэт
Осор лама
Сэбэг
Сэмэд
Балма
Гүсэн
Сэдэб

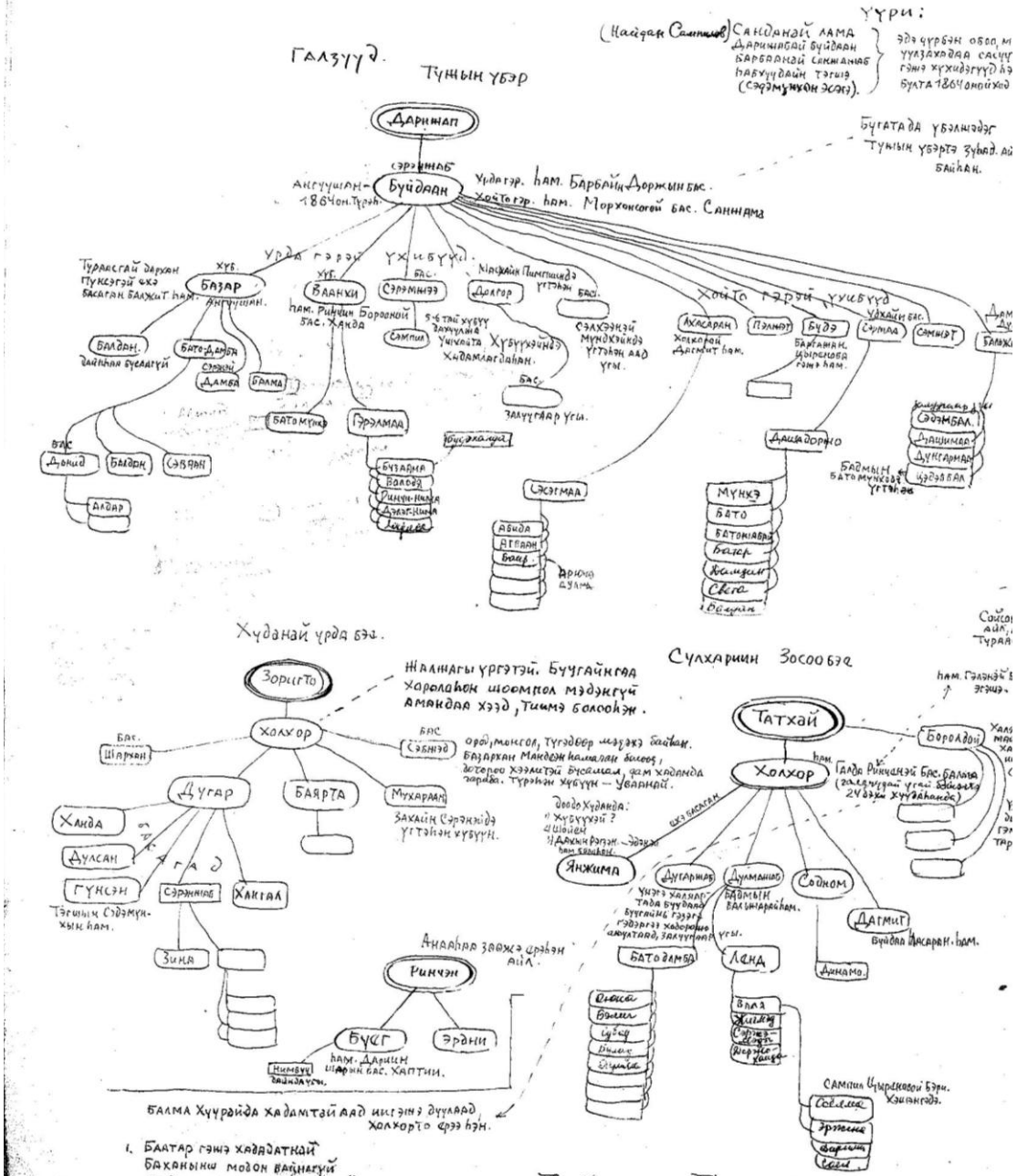

1. Баатар гэнэ хададаткай
Баханыг модон вайнагүй
Байгаа сагаан хүүрэйдэтнай
Батаалаш нүхэр одоокоо.
2. Түмэршөөн гэнэ хададаткай
Туажаш түлсэн вайнагүй
Тухэрсон сагаан хүүрэйдэтнай
Тухэнэжэш нүхэр одоокоо.

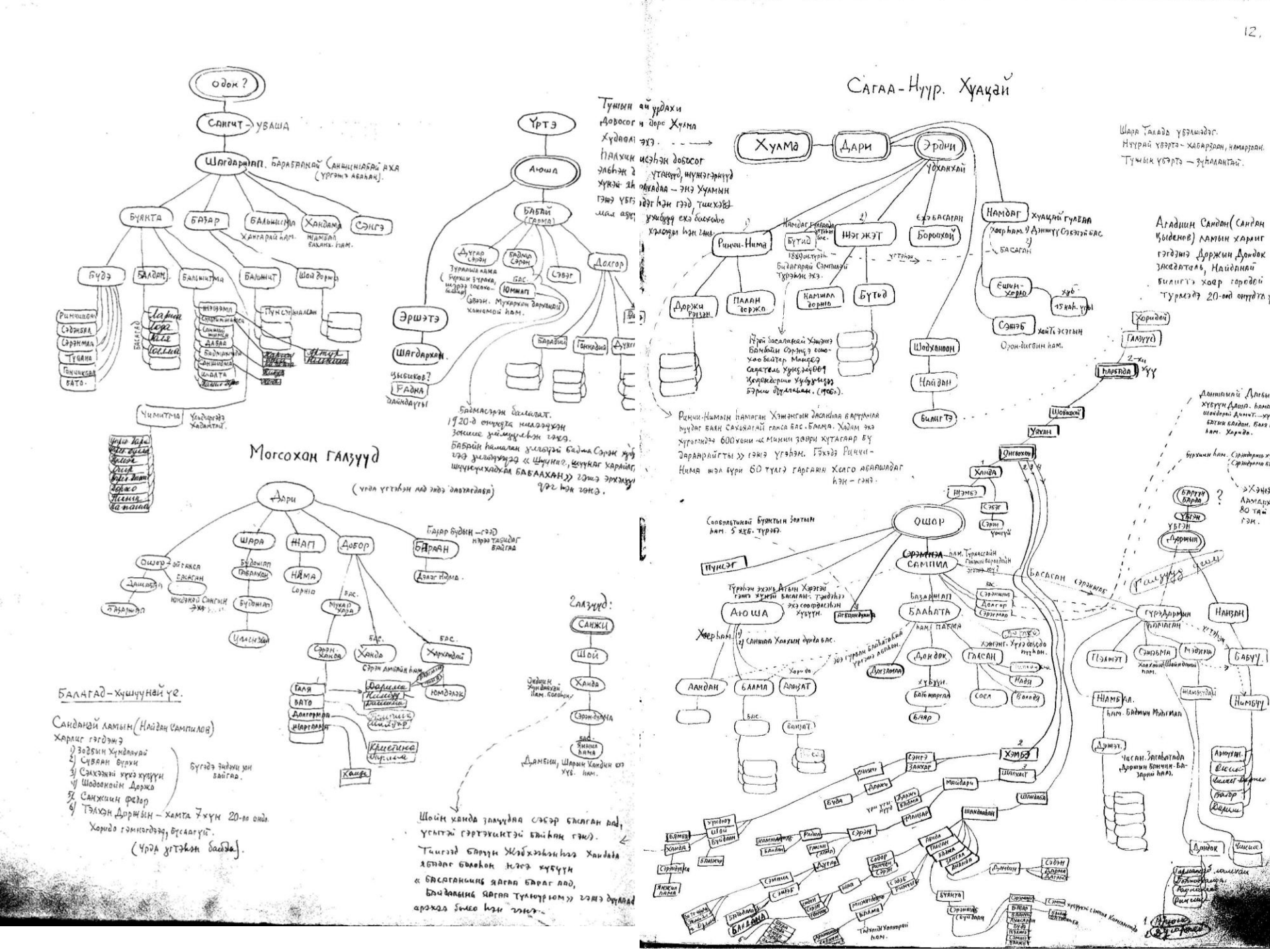
Одок?
Сангит – Убаша
Шагдарлап. Барабранай (Санжиндаргийн ача (Үргэнэ абаган).
Буянта
Базар
Бальжима
Хандама
Сэнгэ
Буда
Балдан
Бальжима
Бальжит
Шой дорно
Ринчинов
Сэнжав
Сэрэнма
Тудана
Ганчимэд
Бато
Чимитма
Үлдэгдэл хадгалагч
Моргохан Галзууд
(Үрэл үгтэнэ лад эндэ дэлгэгдэнэ)
Дари
Шара
Нап
Добор
Бадраан
Ошор
Нямма
Сорно
Мукай Хорда
Сэрэн-Ханда
Ханда
Харкандай
Галя
Бато
Доргорма
Нарбарма
Хаша
Юмдэлэг
Галзууд:
Санжи
Шой
Ханда
Сэрэн-Дарма
Дамбин, Шарын Хандин өг хүв. нам.
Үртэ
Аюша
Бабай (Сарма)
Дугар Сэрэн
Бадма Сэрэн
Сэвэг
Доргор
Юмжап
Эршэтэ
Шагдархан
Ганжурна
Дугар
Сүнжэ
Найдан
Билигтэ
Шодоховон
Ринчи-Нима
Даржи Рэгзэн
Палан Доржо
Бутид
Шэг жэт
Кампил Доржо
Бутод
Боропхой
Намдаг
Хуацай гуалда
Ешин-Хорло
Сэнгэб
Орон-дугаан нам.
Хуулма
Дари
Эрдэм
Ошор
Сэрэнма Сампил
Аюша
Блаата
Гэсэн
Дондок
Аандан
Бадма
Алдат
Хэмбэ
Шагдар
Шанданай
Нанзан
Гэрэлмаа
Сэнэбма
Мэдэгма
Бабуу
Нямбуу
Нямбал
Дэмбэ
Часан. Загалтаад (Дорнын Бичиг-Базарын нам).
Дэлгэр
Доржо
Буда
Ханда
Сэрэнма
Сэрэн
Сэнгэ
Сэвэг
Сэрэн
Сэнгэ
Сэрэн
Сэнгэ
Сэрэн
Сэнгэ

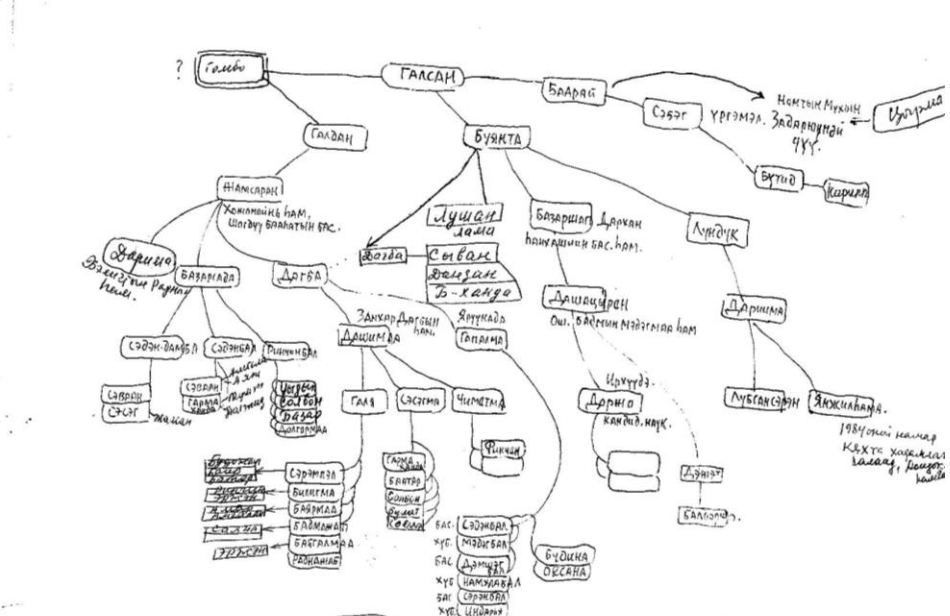
Гомбо
Галсан
Бадраг
Галдан
Буянта
Шамсаран
Лушан лама
Базаршаб
Даргон
Лундук
Сэбэг
Бутид
Базаргада
Дугда
Сыван
Даргина
Даршаран
Даршима
Лубсансэрэн
Яжживанда
Сэрэмэд
Чимэтма
Гаяа
Сэсэгма
Сэрэмзэ
Билигма
Бадмад
Бадмадарма
Бадгалмад
Рабданмад
Бучина
Оксана
Дугдар
Цэдэнмаа
Цэрэнмаа
Цэдэнжав
Цэдэнсэсэг
Цэдэнсаруул
Цэдэнсэсэг
Цэдэнмаа
Цэдэнмаа
Цэдэнмаа

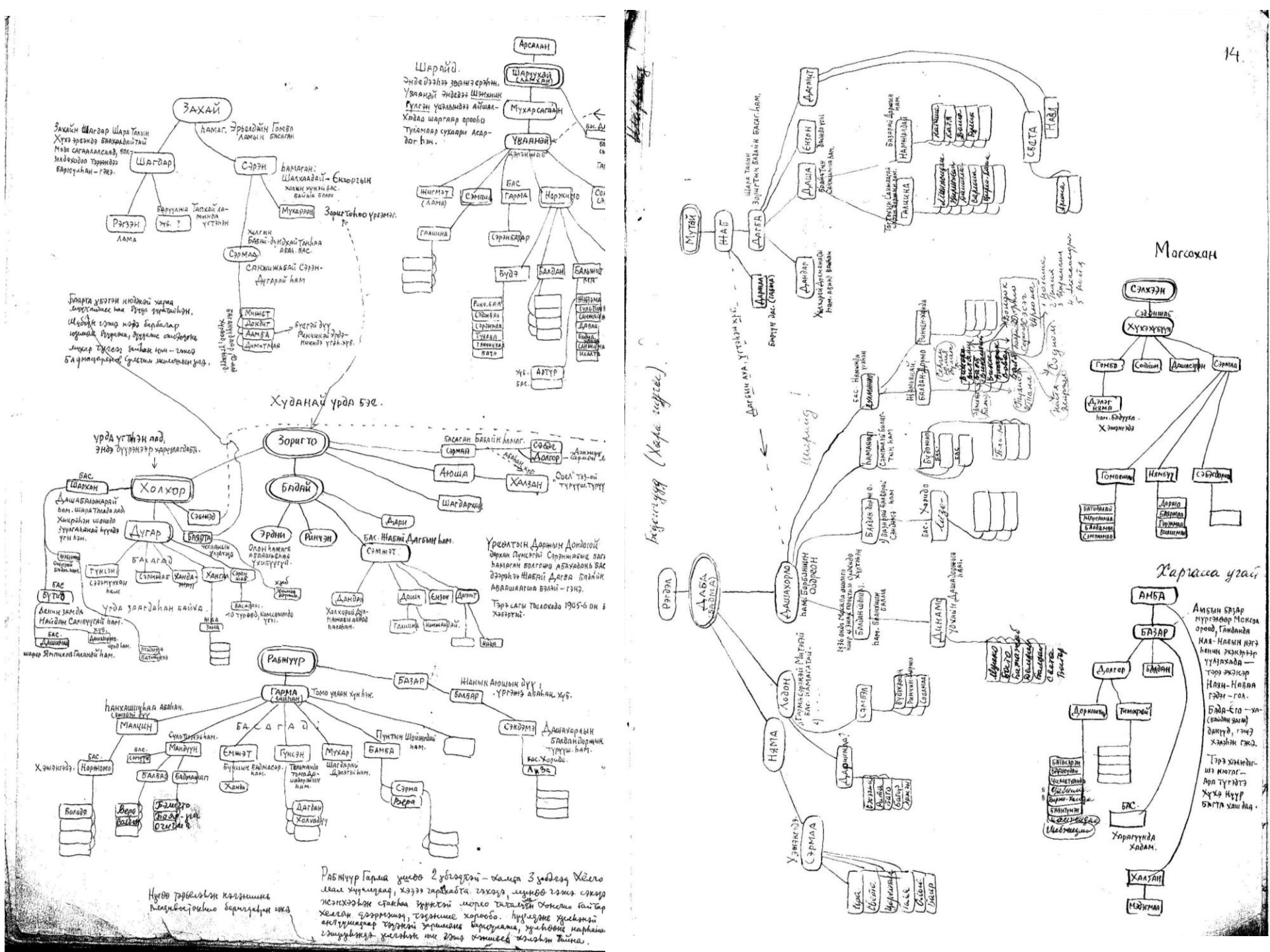
Захай
Шагдар
Сэрэн
Рэгзэн
Лама
Мухарраш
Сэрмэд
Шарайд.
Арсалан
Шарцухай
Мухарсагаан
Уваанай
Ширимэт (Лама)
Сэмпил
Гармa
Норжимо
Гамшина
Сэрэнбадар
Буда
Балдан
Бальнинт
Худанай урда бэе.
Зоригто
Сэрмэ
Аюша
Шагдарцэ
Халзан
Бадай
Эрдэни
Ринчэн
Дари
Сэмнэт
Холхор
Дугар
Бутэ
Рабнуур
Гарма (Сайнсэ)
Маалцин
Маанцуун
Норнамо
Балбар
Сэнжэмэ
Мухар
Пунтын Шиирэдэй нам.
Бамба
Сэрма
Даргаан
Халдаруу
Даргаа
Мутэй
Нааб
Рэгзэл
Дамба (Бадма)
Даршахорло
Хоодон
Нэмэ
Сэрмаа
Даршаа
Даргаа
Даргаа
Дарг

Сулхари.

Хлартаалаалаа!
«Аадар нэрэм Бушуунтан Аадар нэрэм Тарамда. Холхын Зэхүүгүй сөөн Хоборшоо үүн мэн өрүүхэй» гэнэ дүү хүүхэдэс нэн гэлсэн.

Тураасгэйн адаг

Адаг-Худай.

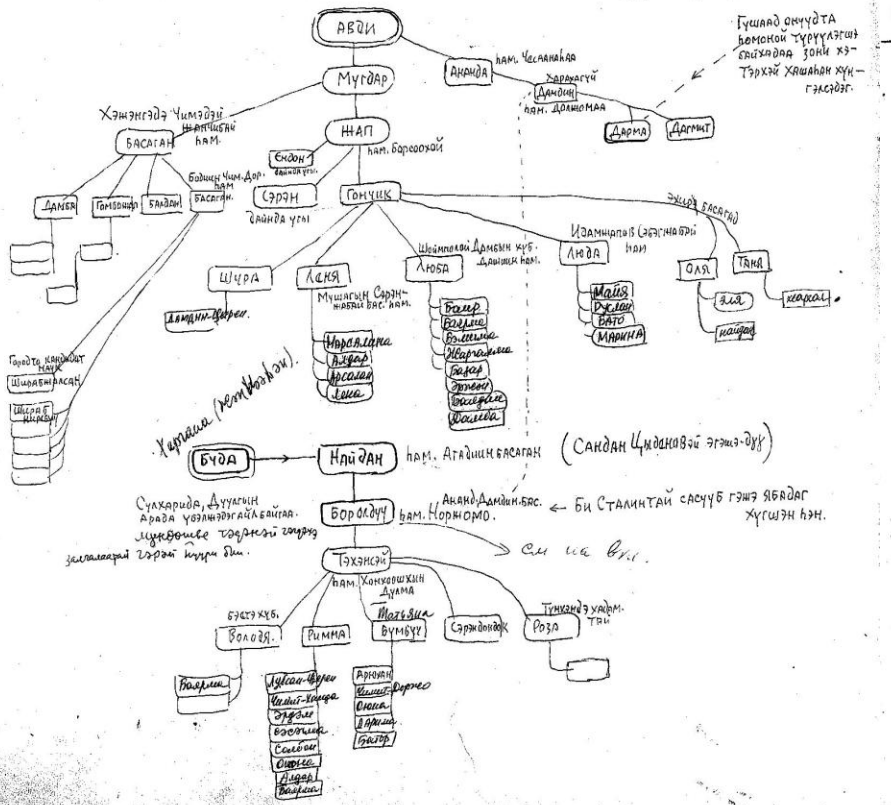

Гушаад онгуудта Монгол түрүүлэгшэ байхаадаа зоной хэ-тэрхэй хэшаан хүн-гэлсэдэг.

Сулхаридаа, Дүүгийн Арада үүлэнэдэгэйл байгаа. Мухдоолсе тодоной гэрэй зэлмэлгэй гэрэй нэрэ бш.

Аканд Дамдин.бас. ← Би Сталинтай сасуу гэнэ ябадаг хүгшэн нэн.

Сн на Вл.

Худалдай

Худалдай гэлдэ орой-дааа Хоер айл шэрэйд аад, тэдэнэр Увалнайтан, Дэлгэр Ошор-Тон хоер нэн.

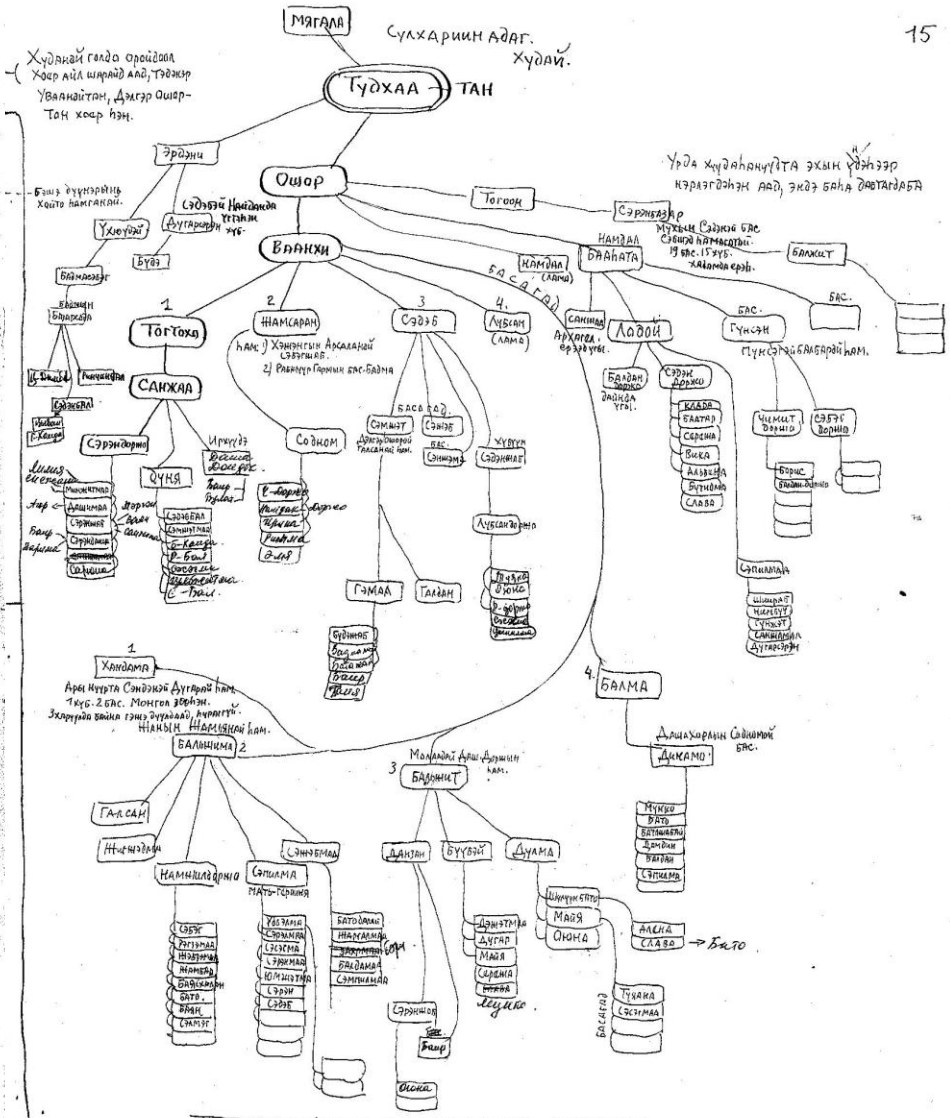

Маандэн түрүүшин намаган Зоригтын Холхорой басаг. Сэбиид. Тэрэнь орад, монгол, түгэдөөр-унгадаг болаһан намаган аад, баяа зэргэн хүүгэ тоохогүй байхадань Мандэг садаглэ «Хоер ехэ болобоби» гэнэ түрэх намагаа гэрэтнь ябуулаа нэн. Тэрэ хэлэнэ бусамаяые шарруухай, Мухар Сагаандаа намагаа абаад, Түрэнэхэ-бүүн Увалнай. Увалнайгаа сөөтэйл Мандэгэн хубүүн гэлсэдэг нэн. Гэхдэ Мухар Сагаан гэнэ үбдөөд нарь-барахада Сэбиид бэрь хубүүгээ Шарруухайдаа орюод 3-дахиза хаанда Барүүн Нэмэхэнэ Номгон Содномой намаган болобо. Тэндэ түрэнэн басаганаан Нэдэй Радкин намаг болоод (Лубсан, 1911 он; Ринчин-Нима, 1914 он.) хубүүдэй түрэбэ.

Мүн баяа Номгон Содномой төөрдэн: Ямпил, Санжиментэп, Найдан (санжиментова Елена-артистка) эдэ болой. Содном — нэтэйн Намшин Номгоной хүү. (Хоерохи хүүдаанай арадаа хара)

(Хүүрэйн хүүдаанарыгоо зоной болаһан ошоно)

Хүхэ Шулуута

Харгана.

Hадхан

Үреолтэ

Доолбон Басагад

1 Нялшан — Бүхэтэн Эрдэнийн Вадо

2 Омбо — Шаданай Сэрэмпилэг Ламбагай нам.

3 Сэндэмэ — Улаан-Тогоогийн Вадмахайн нам.

4 Найаган — Базарайн нам. Моойнод. Хангин — Бидагарай Сэмпилэй Түрүүшин нам.

5 Шонхой — Үртэйн Доржин нам. Хүү Шагдай (шилдэг)

6 Мушкан — Дэлгэй Адышигай нам.

7 Санжа — Балзайн Зэбэгин нам. Бас Думбо — Барбаланай Санжжабын нам.

4 дахи хүүдэнгэдэ толгодоной аад энэ даатгадаг.

Эрдэнийдэ фрэзд, нарай хүбүүн Доржие орхоод ухэшхэдэгь «Басагаклигла шара торгон дэгэлбэгь абуа гүт али нарай хүбүүсигь гүүгэхэдэ түрэмүүд шара торгон дэгэлбэгь абаашаhан гэнэ.

Доржо — Гэмаа — Бладжаржо — Ү-үдэй Наймаанай задарта хүдэлдэг.

Доржо — Будожап (лама) — Дондок

Дондок: Ехэ нам. Гэмаа – Туулаасгайн Манжин Сэрэмпилэгийн үргэмэл бас. Бага нам. Цэрэнжав – Туулаасгайн Пүнсэг дахуулай бас.

Дэлгэг (Будожап түрэл.) — Барваанай Сажжамайн нам. Абаш. хүү.

Шамбал — дайнда үгы.
1) нам. Сажжимда Бадстын
2) Бадмин Шамбуугийн эрдэнэ Дарижав.

Бас. Либа — Олзоосоо, Хадаатай Елецкийн Анбуг

Намсарай — нам. Ламцэва ? Морьтой.
нам. Зандуй хүү.
Лава — Баргашанай нам.

Читын гимназийн нуурайн намагайнгь болоной Амбы Иоенгой бас. Ринчин-Ханда.

Доржо сайдатель түрэг нэрэлэгэ Абайн басаганай Худалдаанда 100 мал үгөөд гэдэг – Бэлэй.

Амбы Иоен – Хоршин нүүлшэй нүлээ Эрдэнэ Бамбацыренов. 40-г нанатаадаа агайна Дулсчуунгийнай 17 той басагнар Бамага хэнэшинь мэдэхэ.

16 оной сэрэгэй албанда хүбүүдэй татабари Болоод, оборов Баруунхада Амбы Эрдэни «Наанайаартнай „А“ үзэг мэдэхэгүй нүрэг мануунд ошоо» гэнэ хаанай ардоодо хабаатай Петр Бадмаевта телеграмма сачиноо. Энэ фронт шугаанэн хүбүүдэ, зүүгэр Архангельск, сэрэгэй Арын хүдэлмэридэ абаашаhан – гэнэ.

Сүүлийнхэ

Дундаа Ханда Ламцэва Мөрөй.

Намаг. Зандуй хүү.

Намаг. Намаг дунда Хэжэнгэй Намшин Будын бас.

1) Түрүүшин хадам Чесланайд Муксатын бэри. Нухэрэй үхүүлэй гэртэй бүсэлдэ

2) Хоердахи хадам зэрэг эринэ Урбатын Дорно, Мөдхэй хоорой Будын да ошоой Тэнэй байсаhан Мөхүүсаан нанидат «Будаа!» гээд, Басагаа адасыгнь хараhаа Дорнодо үг, ухэртэйгнь Хараа hаа Мөдхэдэй Үг – гээ hэн гэлсэдэг.

Үргэлжлэл

3) Муксатын газарта зоойан сагаа мунгэн зэвэн Намаг вэрнэн Дор

нэдо орохэдэ, Тэрэнэ мэдэхэн Бүүдэн басакай шэрэгт Намшин лама Дармиа «Ерэ!» гүүлэгэ, ошохэдо «Минии нэгэ хэлэхэн мунэ бүтэхэгүй?» гэнэ hүүг Юушье мэдэгүй байнна «Бүтэхэгэ» гэхэдэ «Чесланын басанда дуган барюун» гэхэ, ехэ мөгэтэй hамага абаhан-би Хүршүүдийн хүбүүд Патанха, Аюшидаар мадо отохоод, Тэрэ дуган баряа hэм – гэдэг hэн. Тэрэ дуганыгэн үзэр МТС-тэ садай хоройн урда Тэбэлинэ hая бадтар hүүдэг байгаа (нүдэй дуган).

Урда хори — Ага
Дунда хори — Хори, Яруунна
Хойто хори — Баргашан.
) гэнэ гулваанарай үеэ Хэлсэдэг үгэ бэлэй.

Баhа:
МНР — Үбэр Халха
Бүхы Бүрятиг — Ара Халха
гэдэгшье байгаа.

Хара шугы.

Боодонгууд.

Арипил

Аюша — Зүүн Дасан-үнэдэ; Гончик Нэрэб (лама)

Ринчен — Ута улаан хунhэн.

Батомунхэ

Холхын Дашин hам. — Бас. Радна

Эрхэ Мандаа дэ үгтэн. Бас. — Сэрмаа

Шамса

Бас. Думма — Удхайхан Дугарай бэри

Сонам-Дагба.

Сэвдан

Чимитов Д. Дорж hам. — Шадра

Сэрэн Дондок hам. Балышма Дамбадна ? Загарайнда.

Сэрэгма, Ширав, Аваримид, Радна-Дагдар

Санжадорно — Бурхшин чимэстэй, намагтай.

Александр — Бадмын Баяхаладнайда үгтэн хүү. Гомбосэрэн, Данзанда hам.

Бадмин, Ринчин, Цэнэ

Туулаасгайн Худалдай.

Манзат ← эдэхоер ахадүүнэр → Ноёнго — Ноёнгын хүшүүн гэнэ Туулаасгайн Хүндыдэ бии.

Манзат: Гарма, Дэшэн, Дарнада, Анка. Гүшэй бал, Алексан, Дэшүүхэн. Гэрэ болоно.

Барбай — бас. Харагчуунда Хадаатай. Тайарда hакиинь бэлэбэлэг гэнэ. Бадмин Дондок – Тэнэдэн үбэгнэдэ хэлэгэн вэлэй. Тэрэ Хүн нинин, Сэрэнмаадай нам. Радмин түрэл.

Доржо — Бадзар (лама)

Батомунхэ — hам. Чесланын, Мангадхарийн бас Дашиома (Бахахай, Аглан, борлогдоо тадаагэй)

Яруунын Туулада Хуряа хаанда үгэhэн хүү. бии.

Тэрэ Хүнэй басаган Думма Дагва-Доржин Намшилай hамаган болоно Моосокон эрэнэ ч ушг. бэлэбэ.

Хэжэнгэдэ: Дугарсэрэн — Юмибэй, Васия, Сета, Пишка, Гаши

Сэдэн Дамба — Тадхийн Борлодойн абаh. хүү.

Бас. — Шодойн Данзанда Ошоой Байнам.

Бас. Шодоо — hамгаайгаа дүү эжэр бүгэдэ Чесланд үгтэй. Бас. Шодойдай Ошоргавай hам. нэмбэн Дашзанданай Түрүүш. hамагаанна үгтэнэ абаh. Басаган – Долгор. Мөхөр борлодойн Сэрэн-Доржык hам. Хэжэнгэдэ.

Бас. Сэнэб. — Бадмин базартанэй нинжадтэй эринэр байтар, тэдэнэр хулак бэлэбэ.

Бас. Элгэй хадам Чесланай — Дагва Доржин hам.

Туулаасгайн Худайнарай таhардал.

hытэй — Бадма — Дорно — Мухажин

Сэрэн Чимэд hам. — Бүтэй

? Ошоргавай hам.

Оодорсон Дугэй hам. Хэжэнгэй

Оодой — Сэрэн Вангалэ — Гэрэйт.

Бүрэнэй, Балдай, Гэнэмэй, Дарима, Лариса, Марина, Дашима

Балдай

Раймма

Ирэнэй

Колэ

Сэнэмэй — Гэнэмаа, Булаа, Бэрэ, Хараа, Аглан

Оодой Оолгэ

Чимэт — Аюда, Лорин, Дугэй, Гэрэлтуяа, Сэсэгма, Дашиг

Оодорсон — Эбэхэнэй, Дашинимэй, Коммра, Намсарай

Орэндэмэт

Мэлэй

Ника

Чесааныг адаг

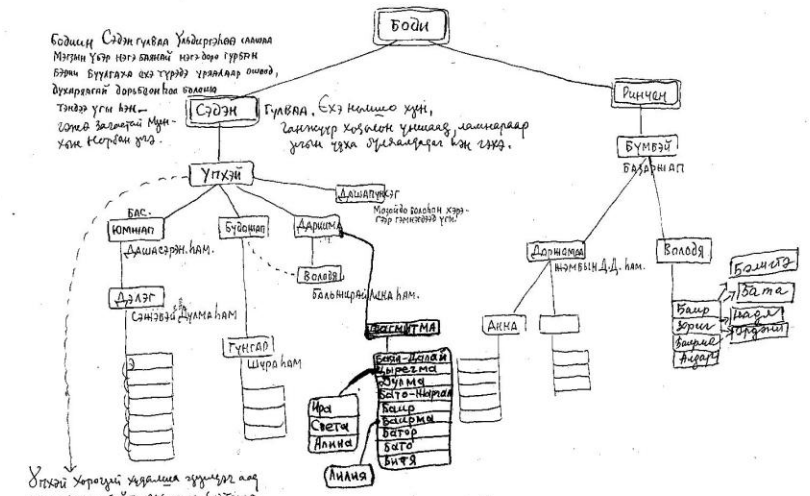
Бодин
Сэдэн
Ринчен
Бодин Сэдэн гулвал Хөдөрлөөр сламал Мөрөн Үсэр нэгэ бөөгөй нэгэ дөө гурвын бөрөн Бүүлгэхэ өхэ гүрэд үрэлдэр оншоо, дукарлагий дорьбөөн нөө болөөр тэндэ үгы нөө... гонсо загоцгий Мөрөн нөө Нөсөрөн дөө.
Гулвал. Өхэ нөлөө хүн, ганцхөр хөдөлөөн үнэлэд, ламнарлаар үлөөн гэхэ бүлдэлдэл нөө гэжэ.
Бумбэй
Базарнай
Даршатөгэ
Мөрөйдө болоөн хэрэгэр ганцхөөнэ үгы.
Даршатма
Даршама
Нымбын Д.Д. нам.
Володя
Бөлөгтэ
Бата
Надя
Бөрөлтэ
Анна
Балыншарай Лиа нам.
Бөлөгтэ
Бөлөгтэ
Бөлөгтэ
Сөнө-Доолай
Цыренма
Сүүлма
Бато-Нэргэл
Бөлөгтэ
Бөлөгтэ
Бөлөгтэ
Ира
Света
Алина
Лилия
Бөлөгтэ
Бөлөгтэ
Бөлөгтэ
Бөлөгтэ
Бөлөгтэ
Бөлөгтэ
Бөлөгтэ
Бөлөгтэ
Бөлөгтэ
Бөлөгтэ
Бөлөгтэ
Бөлөгтэ
Бөлөгтэ
Бөлөгтэ
Бөлөгтэ
Бөлөгтэ
Бөлөгтэ
Бөлөгтэ
Бөлөгтэ
Бөлөгтэ
Бөлөгтэ
Бөлөгтэ
Бөлөгтэ
Бөлөгтэ
Бас.
Юмнай
Будэнай
Даршама
Даша-Сэрэн нам.
Дэлэг
Сэнэвэй Думма нам
Гунгар
Шура нам
Володя
Бөлөгтэ
Бөлөгтэ
Бөлөгтэ
Бөлөгтэ
Бөлөгтэ
Бөлөгтэ
Бөлөгтэ
Бөлөгтэ
Бөлөгтэ
Бөлөгтэ
Бөлөгтэ
Бөлөгтэ
Бөлөгтэ
Бөлөгтэ
Бөлөгтэ
Бөлөгтэ
Бөлөгтэ
Бөлөгтэ
Бөлөгтэ

Батнай.

Бабуу
Рандал
Доржиймаа
Чимэт
Даша
Пагма
Дашима
Сэрэн
Бата
Даба
Даша Доржо
Аюшин Дашин Нядга нам.
Барганайда хадам.
Сэргма
Ширап
Аюрзана
Раднаа
Норпилов
Нэбэрэмаа
Лайдабай Александай хадам эхэ.
Хелгодо Бадарай Бабайн Сэрэннядбай нам.
Долгоршап
Сэрэдарма
Сэрэнгэ
Сэрэнгэдорж
Сэрэнгэ
Аюрзана
Слюнкина
Сэнэмэ
Пэлмэт
Соламаа
Амгалан
Эрдэм
Робарт
Зоригто
Эрдэм
Билигто
Бальжима
Дарма
Чесаанын Гол толгойн айл. Бодонгууд
Бадрал
Улхэй
Борогшоон
Базар
Бадма
Чинчис
Гарма
Хандо
Даргинаа
Сэрэнгэ
Сэрэнгэдорж
Сэрэнгэ
Сэрэгма

Домочуд

1. Шэлдэ занги.

(Хуран бэлэртэ хөвөлөдөг, Хойшоо шүүгэнэ толин сэлтэлэг зүйлдэг хэн гэдэг үгэ бэш.)
(Ц.Д. Дамдинжапов хэлэв)

Шэлдэ гэжэ өөрөө нэрэ. Занги гэжэ зоно оройлон балашаг тушаалай маншкер нэрэ. Шэлдэ Занги 1720-д он балта нэгэ хэдэ дахаталайл зон гэр малаарэа барга Монгол (гөтөр Монгол) зоблэ ошоод, тэндэхи түрэл гаралаараа нилэн үрэлэ байтар хэдэн жэл дэнгэрөөд, 1727 ондо орос хэтэд хөөр хооронэй хилэ бэдхоогдэбэ. Тэрэ бодолгоньо үгүүр дэрэмжэ наашаа гарэ гэжэн захэ Хоршин ахалдаа абажа ошоон хүн Шэлдэдэ элгэлэн алра мэдэлгэнь дэбшилөөд, хүнэгэй аад хүлэрааб гэжэ, наашалаха зарим нэмэ дэгэ гэжэр барга Монголдо дисэб гэжэ дэгэрэй бүсэлан гэжэ дэгэ бэш.

1730 ондо Шэлдэ занги абажа явалан бэшэ зонооро өөрэн шадлаар хилэ дэбэха гэжэ нэрэдэг, Хилэн харуулда байгаа Ононгой Улэй Хамнигашиудэй бэригдэжэ бооржоньо барууй тэ нэгэ набтархан талгайн дэгэр талгайн салаада хурчэбэ. Дахаяан зонишэ гэдэрэгэ бэшэд, тэндэ ошошорноор 15000 тухай болоо гэжэ бүрэлдэй Филиппай эрдэмэй Чойбэ Бобоевэй Цэгэндэмбаев 1980 онодэ эдэр нэмэдэ хэлэбэ.

Дочэр Монгол тус мунөө хэлэбэл 5 мин. зэрэй (монгошиудай тоо) аад Хятадай шовенидэ харшалалдаа усэгэрнөөр хэлэдэг. Нисэлхочоньо Пекинэй барууншаа Хухэ-Хото (Хөх-Хот). 800 мянган гэрэй аад, 90% нь монгошиуд. Үнэн гэдэг нэрэнь — хөхэлөгөй онгоргэй шабарай гэр байрэй газаараань бүдэлаар.

Тэрэ 1727 онодэ орос хятад хоронэй хилэ тэмдэглэгдэ оросой Савва Рагузинский гэжэ хүн эхилэн хабадаба. Нүүдэлэй гэрэ нэгэн түрүүн посол болгоо ошоод эдэлэгдэн хаанайн 14 дэхи Ибрагим гэжэ хүбүүн асаргаа хаанэй дүүдэй, тэрэнь Ораб Петр Великий гэжэ эрдэмэй бэрилгэлдэ болоо. Тэрэ архитектор Сенат мэдэрэлэй азалда Троицкосавск гэжэ крепость барюхаяан. Тэрэ барилгашэн ашань Александр Сергеевич Пушкин — поэт, Түрүү адъютантаяа, нүүдэлэй Казакт хэдэтэр ерэхэ нанаатай байнаеб, бүсэлдэгэй.

2. Балжан Хайтан.

Балжан Хайтан гэжэ маньжэгин нэрэ. Профессор хэлэбэл Балжин гэдэг Вышебнища гэжэн гэжэтэй. Энэ Хорь бүрэлдэй басаган маньчжиргэдэй хятад, монголдо эзэлэдэ байба юмэ (1600-1911 он). Тэндэй удэлгэй хаан-феодал (местный правитель) Хуандайн удэдэн бүлэдэй байлдэ хаан болгоньо оросой 1594 ондо дүгэлэн бэри. Тэрэ дүгэлэн гаргаяа хаанаб гэбэл — мунөө Совет хилэй соо бооржоньо зүүлэнэдэ бэлиржэгэ гэжэ гоной шадар, Анхандаа модо хахад гаргаа шахуу зүрбэн бага ехэ шулуун байрлаа бэриндэн хотын шулуун эмэгэл мунөө бэ. Хуандай занглайн нэрэлгэдэг хиналмадг абганшай. Тэрэ салта, тэрэ хотодо хэтан болоо дүгэлөөд байдаа, хадам эсэгэнь залуу хатарай аад, тэрэ хаганинь «Хан эсэгэнэй Хорь бүрэлдэ бэритэй гиналай хөлөөтэй болоо гэжэ хороо дэгэ тараалаад орогнодо дүгэн. Нэмэрэ дэлгэрхэдэ Балжан хатан түсэлтэй байба. Гэжэдэ хан эсэгэ «Ши хатан хүн байнаш. Хойноо эжэ дүгэлэн хоршин зон байна. Тэндэнэй зөөлгэдэ наашань дүгэлэдэй» гэжэ. Балжан хатан «Тиимэ мэн зэнше балгаяа гадар эжэ дэгэ гэгэ» гэжэ мэтэлэн арсаба. Тэрэнэй нүүдэлэй бэри хашагдалгаяа болхоньо, тэндэнэй тэрэлжэгэ Алханэй удэдэй бэдэ нэгэн хоргодоо байгаар маньжэн нэхүүн бэлэг сэрэг ерэжэ зон зобоходо, Балжин удэдэнөө бүхэ бэдэ тушаба. Балжин хатан хэлэгдэдэ «Хардалга нэмэдэ Хабаарат бэлэг. Хэр магад минии сэдэхэл бэдэн үнэн сэхэ hаа, сэхэгдэн минии хоер хүхэ ерэгоньо энэ нюрта хадбал, ураншинь нэн мэтэ сагаан, дэгэ бэ хара хэбдэрэй дэлэгэ гэжэ манжаньхия хүхэ ергэньо хэлэдэ, тэрэ нэгэ мунөө хүрүүр сайтам сагаан үнэтэй, Алханэй дэндэрнөө хөгшэн ошоодоо гэжэ. Энэ дэлэ хэрэг хэдэдэ бэлэбэ гэбэл багсаахадэ 1600 он балта.

Мунөө Шэтэн нюгэг ороньо шэнжэлэгдэн мэдэдэ Тэрэ Балжан Хайтанай байгаа Жэнэдэй хэмээхэ хотоньо оройон экспонадууд бэ. Тэндэнэй дүнда шулуун гэрэй дэлгэхэрэй хабсаргадаг 40-40 см бэлэй дэрбэлэн шабарнуг, гандамалд үнэлэгдэй хабтаан (плита). Ороной газаараа шэмэг хаймам шулуун, хахад метр дэндэрэй шобогорнуудэ зэбэд шэнэ шулуунэдэ бүрэлдэ үүсэлэй балашаг хаймна. Баяа хоньтой эрхэн мэдэгдэй, гаан шэрэг зэдэхэ. Баяа нилэдэ дүнгэраан хэхэ горгон (сэнгэр?) эжэнэр тэрэлгэ — гилэнгүүд хэрэгслэй байгаа свеч онгой зүн харагдан, ногоорхоон байгаб.

Тэрэ хэлэгдэгдэгдэ гэдэнэр гол ороной өөр малгахадэ (1950-д он) чимодаанай тухай хоер шэрэм, зүйдэлөөрөө, шэрэн гагнагдаан хойрсалуудэ гараа дүнэдэ гэжэнь аргагүй. Зосоньо алран гэдэжэ тэрэгэдэ ергүүдэн бэлэгэр арабхан жэдэдэгэнэ Шэтэн мунгэнэй баанхада асархань харагдан хүн гэжэ боорхан аадэ Хорь руу нүүгэд нэгэ үнэй хэлэлэн дэгэ.

Шулуун ороньдэйнь хаймам шулуунэдэдэ хэрэглэнэ тэрэн тэндэ зоблэ ерэнэн ороодэ деревнидэ церковь боходоон бүдэгэрэ.

Түрэл гараалаа сэрэлхэн нэрэнүүд ба бусад тухай

1. Нэгэ айл гурбан хүбүүтэй һаа, доошо-доошоо тэдэнишэ нигэнэ нэрлэнэ.

1) Утханхай
2) Дундхай
3) Багхай (шаахай)

Баһа оор-оорэйнь нэрэтэр: Гармахай, Дамдинхай, Дондогхай г.мэтэ.

2. Нэгэ айл гурбан басагатай һаа:

1) Хэтэй, хэтэйабгай*
2) Дундабгай
3) Багаабгай

Баһа тэдэнишэ өөһэдэйнь нэрэтэр сэрэлхэдэ: Хандабгай, Дариабгай, Гэмаабгай г.м.

3 Нэгэ айлай басагады (гү али басагадайнь басагады) абалсаһан хүбүүд байгаа һаа — БАЗА, БАЗААЛИНГУУД.

4. Нэгэ айлай хүбүүдтэ (гү али нэгэ хатондо) сэрэһэн бэрэдүүд — АБИҺАН, АБИҺААЛИНГУУД. Хономой хоердохи бэрэдүүд тэдэнишэ бэригэн гэнэ.

5 Басаганһаа гараһан хүбүүд басагад: → ЭЭЖ БАСАГАН, ЭЭЖ ХҮБҮҮН → ЭЭЖНЭР
өөһэд хоорондоо → БҮЛЭ → БҮЛЭНСЭР

6 Хүбүүдһээ гараһан хүбүүд басагад → АША БАСАГАН, АША ХҮБҮҮН → ГУША → ДУШЭ

7 Нэгэ эсэгэһээ таһардаһан: Гурбадахи үсэдэ хүрэбэл — ҮСЭЛ (эсэгэн хүбүүдэй хүбүүд)
Дүрбэдэхи —"— —"— — ХАЯАЛА
(саашаа долоодохи үе хүртэр хаяала гэдэнэ гэгдэ)
«Үсэлэгүбди, хаяала гү?» — гэдэг тэндэһэн.

8 Үхибүүдэй айл болгоһон айлнүүд: Худа — Худагы
Хэрбээ хүбүүндэнь — басагаа үгөөд, хүбүүндэ басагынь абаад, андаадаа болоодоо — Анда худа-худагынар. Баһа үхибүүдэй зүгөөө НАГСА, ТҮРХЭМ, ХАДАМ гэдэмэй.

9. Үбгэ эсэгэһээ саашахи эсэгэнэр, эжэнэр — элинсэг, хулинсаг — эдэ болой.

Хэтэй*: Бури урдандаа айлай ахэ басаган түрүүн хадамлагдаха заншалтай байгаад, мэдүүхын тула ханшинь орсоҳон, ондоо үнэтэй зүрсэг бэлэг өгөөд байһан. Тиигэнэ хэ-тэй (хэтэй) болоһон юм гэнэ хэлсэдэг үгэ бии.

10. Нэгэ эсэгын хүбүүд айл болоод, баг суг олоороо һуудаа — Хотон айл (тэрээнтэн, эжээнтэн г.м.) Тэдэнэрэй дунда дээшэ хараха нэгэ аха заха хүн байха тула, үгэрэнь болодог байһан.

11 Нэгэ нютаг соо багтаһан хэдэн хотон айл бүри урдынгаа гарбалаар нэгэн болобоо — ОМОГ. (нэшэлхэдэ: бадонгүүд омог, хуацай омог, шарайд омог г.м.)
Мүн тэрэ омог — өөһэдынгөө дундаһаа гулваа-е һунгаша хүүли шиидхэ, улаа һомолхо, АЛБА ТАТАХА зэргын үүрэ тэрэ гулваадаа даалгадаг һэн.

12. Хэдэн залгалдаһан хуршэ нютагуудай омогуудэ нэгэдэнэ — ОТОГ болоод, захирагшань — Отог нөөн нэрэтэй болодог байгаа. Отог нөөной эрхэ ехэ: Бэлшээрнин газар үнэ хубаха, аба-хайдаг, зөөдэл, сэрэг хэхэ хүртэр захирдаг һэн-гэнэ. Һуулдэ отог нөөной хүүр мүргэлэй газар болодог һэн тула олон үүлэнүүд нөөн, хаан хэмээгдэнэ, мүнөө хүртэр мартагдаагүй нэрыдэһээр.

Архангельск ошоһон үгэнэй үгэ.

1917 оной намар Петроградта болоһон Оросой ехэ Хубисхал Худалай галһаа хоер хүн хараһаниинь эли.

Нэгэнишань — Золтоев Содном, 1980 ондо 92 хүрөөд наһан болобо.
Нүгөөдэнь — Дашабылов Базаржап, үнишэгэй үгы.

Эдэ хоер 1916 оной зун Архангельск сэрэгэй арын албанда татагдаад, тэндэһээ саашаа Петроград абаашагдаһан гэнэ.

Золтоев Содномой мүнөө хэлэхын аһоор — Базаржап бидэ хоер түхайтай наһатай 30 хүрөөдүй хоер бүрэд хүбүүд нэгэ үдэр Петроградай, алишни бү мэдэ, нэгэ гудамжада гарахада урдаһаамнай баг суг (пэгэшэр) олон зон угтан гараша сэрэбэ. Тэдэй нэгэн маада «Оросой хаан Николай ирэрэһэн ушаба, тэрэнишэ бидэ арестоваалаад дүксэлэ абаша ябанабди. Хараха дурагайһаа харыгы. Бидэнэришэ гэнэ таакаршье гэнэ адли. Дарлагдаһан арадуудэ дарлагдаһаа мутарбабди» гэхэдэнь, бидэ юрэ хаакай дурэ мунгэн дээрэ нэя болотор харагша бэлэйбди. Мүнөө, тиигээд ушаһан бэсэнь нюдөөрөө харадаа яахамнайб гэжэ һонгоод,

«Үгы» гэдэг юм. Хойто үдэрнүүдтэ шэхэ табин шагнаархахада, Николай хаан царска сэло-hоо холо бэшэ нэгэ түрмэдэ абаашагдана хаагдоhоор дүүлдэн hэн.

Базаршан бидэ хоер балайшье хэнэрхихэ сэхэ аналтай тэндэ бэшэ hэлдэ. Тиигээд хойто үдэрэнь мүн хонуулаа городой гудамшада — юун тэндэ болоно байhанде мэдэхэ үзэхэдэ гарахада нэгэ талмайн дунда үндэр хадамаа модон шата харагдаад, хүн зон тойроод дүүрэн. Дүтэлхэдэмнай тэрэ шатын ороhоо нэгэ эхэнэр шанга шангаар үгэ хэлэхэдэ, хубисхалай түлөө доклад хэлэhэн яжатай. Мүн тэрэ сугларhан зоншье тойроод хүлбогдоhон морь тэргэдэ бүү зэбсэгүүдhээ эжилэд багашагүй үхэр бүү хүртэрөө ашагдакай үзэгдөө hэн. Тэдэнэрэй дундаhаа нэгэ хэдэ хүн базаршан бидэ хаарта буса түрэлтэй туя ашаглан дүтэлжэ ерэхэ «Хаанаhаа, хэдьта? гэжэ асууба. Бидэ ушөөл таа муу хэлэтэй болоhон хадаа «Забайхаал» гэжэ нэгэ үгэр шахуу харюусаhанаа hаканам. Тэдэнэр маншье ойлгоод, тэрэ танай Зүүн Сибирь «Забайхаал» хүртэр ошохоо байнабди, таакар маадар хамта яваалсуа hаа яваалсагты гэ бэлэй.

Тиигээд юушье мэдэхэгүй маанад, юушье хэлэнгүй маргаhаар тэндэнэ hаhан сааншаа ашохедоо, мантай эжэлэ хамта ошоосоhон Бадын бүрэлд хубүүдэр хотын тэгэндэ үүзаад «Зүүлэхэ тухай дурадхал» дуулаhаhаа хэлэхэдэ, тэдэнэр «Орхигты, дайлаалдаhаар ошохонь дэмэ бэлэ гэмтэнэ болохот» гэдэгшэ бэлэй.

Тэрэ мэтэ биленсор яваана маякарай Хойто газарhаа табигдан табигдаад түмэр харгыгаар гэртээ амидыг мэндэ бусаана ерэхэдэ, нютагаарнай — хушуун, балагад: хоер анги болоно хубаараhан байна. Зоной дунда: «Бодоhон шэнэ хушуун үедэ hайтай муутай, үндэртэй набартай сагболохо. Байн байтараа юумэ сэхэдэр хубиха» гэhэн үгэ тараhаниинь мэдэгдэнэ.

Намайг балгадаархидай бүрүү идхахада, би үгэдэнь ородог үгы hэм, юум бэ гэхэдэ үнэхөөрэнь өөрынгөө бэлэр үзэhэн байна хаям биб — гэжэ Содном убгэнөөл hаяшаг намда хэлэжэ үгэбэ.

Зарим нэрнүүд тус тайлбари.

1. Хундаахай — багадань эрхэлүүлhэн нэрэ. Хундагархан духатай — лобастенький гэн. удхатай.
2. Шарчуу — шарабтар шарайтай.
3. Урьяза. Урьяаза — Урьягар шара. Хамарлиг, ушхархай ахэрэй тимэ хүн.
4. Хангал (эхэнэрэй нэрэ) — Аромат, ароматная.
5. Ортог, ортогшоор яваха — артель, товарищество. Движение соединя при легком снаряжении.
6. Мархаадай, Мархаанзай, Мархуу — хамарлигхан, носатенький гэн. удхатай.
7. Борвадой, Борбоадой — нетребовательный, простенький, в хозяйстве годный гэн. удх.
8. Манхаариг — манхагархан, т.е головастенький.
9. Дэлгэр — широкосердечный, вольный, по своему свободный
10. Тугэлдэр — способный. Исполняющий то что задумал.
11. Алгы, (гарай альган), Алгад. — неимеющий, пусто гэhэн. эзэргүй удхать үгэ
12. Шойбоон — при мальчашества часто показывающаяся голова.
13. Зандан — сандаловое дерево. Агар зандан — кипарис.
14. Харгана — АКАЦИЯ белая
15. Балагад — сопротивленцяя революцыи. Анха Монголдо ши болоhон хушуун. Балаган — город. Балагад — горожане гэhэн удхатай.
16. Хушуун — поддержатели революцыи. Местное управление. Бүри урдандаа сэрэлдэгэ уедэ Хошуун (барчуд, зүүн) правый фланг, левый фланг, направление гэhэн удхаяа гаргана.
17. Сомон — стремени гэhэн мэнэ тимэ үзэхэтай. Хубаараагаа туя тэрэ энэ сомон гэhэн hуулиг hуулижахада газар газбихэрэй нэрэ болобо.

Составил Очиров Ц-Н.

Начал урыскамж с 1960х годов.

Информаторы:

1. Дамдиков Даша — Гармаевай Пирамы
2. Базаржапов Дондок
3. Ринчинов Шойнжур.
4. Санжижапова Дарима — Минин эж
5. Эрдынеева Орон-дигеэ
6. Чимитов Юндэн.
7. Раднаев Ринчинима.

1980 оной сагаан бишэн жилэй эхинэй байдалаар хэгдэгэ.

« Хүүнэй үндэһэн газар дээгүүр
Модоной үндэһэн газар доогуур. »

Родословное дерево памяти.
(живая история)

Тухын бэшэгтэ ямар нэгэ баримтын найтай мунтай ямар дуулдаабатон тиимээр бэшэхэ гэдэг тула хэшээн сахихы ороолдогдобо.